

Jaarverslag

- bestuursverslag
- jaarrekening

Koningin Wilhelmina College
2019

40716

Stichting voor Christelijk Voortgezet
Onderwijs voor Culemborg en omgeving

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Identiteit en Missie	4
2. Kernactiviteit	5
3. Organisatie	6
3.1 Directie en schoolleiding	6
4. Directieverslag	16
4.1 Strategisch beleid	16
4.2 Getallen: leerlingenaantallen, onderwijstijd en verzuim	16
4.3 Klachtenregeling	18
4.4 Tevredenheid	18
4.5 Internationalisering	19
4.6 Samenwerking	19
4.7 Personeel	20
4.8 Huisvesting	21
4.9 Financieel	22
4.10 Continuïteitsparagraaf	28
5. Jaarrekening	32
5.1 Grondslagen voor de jaarrekening	32
5.2 Balans per 31 december 2019 (na resultaatverdeling)	37
5.3 Exploitatierkening 2019	38
5.4 Kasstroomoverzicht	39
5.5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	40
5.6 Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen	47
5.7 Overzicht verbonden partijen (model E)	47
5.8 Verantwoording subsidies (model G)	48
5.9 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) (Model H)	49
5.10 Toelichting op de onderscheiden posten van de exploitatierkening	51
6. Overige gegevens	54
6.1 (Voorstel)bestemming exploitatiesaldo 2019	54
6.2 Gebeurtenissen na balansdatum	54
6.3 Treasurybeleid	54
6.4 Controle verklaring	55
Bijlagen	60
Verslag Raad van Toezicht 2019	60
Jaarverslag MR KWC 2018-2019	63
Gegevens over de rechtspersoon	65
Beleggingsstatuut Stichting C.V.O. Culemborg en omgeving	65

Voorwoord

In 2019 heeft het KWC de focus gehad op bezinning op de onderwijskundige doelen van de school. Er is gewerkt aan een nieuw vierjaren strategisch beleidsplan dat loopt van 2020 tot 2024. Tijdens dit proces is ook de discussie gestart over de toekomst van de onderwijsorganisatie. Innovatie is een thema dat uitgewerkt wordt in de Agora-leerroute. Daar blijkt enorm veel belangstelling voor te zijn. De aanmeldingen lopen al jaren vooruit, hetgeen een signaal van maatschappelijk belang lijkt te zijn. Echter, onderwijsinnovatie is op alle afdelingen essentieel. Wij willen alle KWC-leerlingen kansrijk aan hun toekomst laten beginnen. Door de snelle technologische ontwikkelingen is het moeilijk te voorspellen hoe die toekomst eruit zal zien. Daarom zijn een lerende houding en open staan voor een leven lang ontwikkelen van "levensbelang".

In dit verslag wordt onder andere gebruik gemaakt van gegevens uit het Managementvenster van Scholenopdekaart en van cijfers uit de administratieve systemen van de school. Door gebruik te maken van Scholenopdekaart kunnen de schoolcijfers vergeleken worden met een landelijke benchmark. Gegevens over onderwijstijd en financiën worden door de school zelfgeproduceerd.

Het Jaarverslag 2019 wordt van harte in uw aandacht aanbevolen. Na goedkeuring door de accountant en de Raad van Toezicht wordt het jaarverslag gepubliceerd op de website. Reacties zijn welkom via het mailadres van de school: info@kwc-culemborg.nl.

J.D.S.M. Hengefeld-van Koningsbruggen
Rector/bestuurder
Culemborg, februari 2020

1. Identiteit en Missie

In het logo van het KWC staat de leerling centraal:

De Missie (2011)

Jonge mensen stimuleren bij het ontdekken en versterken van hun eigenheid, hen verrijken met kennis en hen zo opleiden tot mensen die een betekenisvolle bijdrage kunnen leveren aan de samenleving.

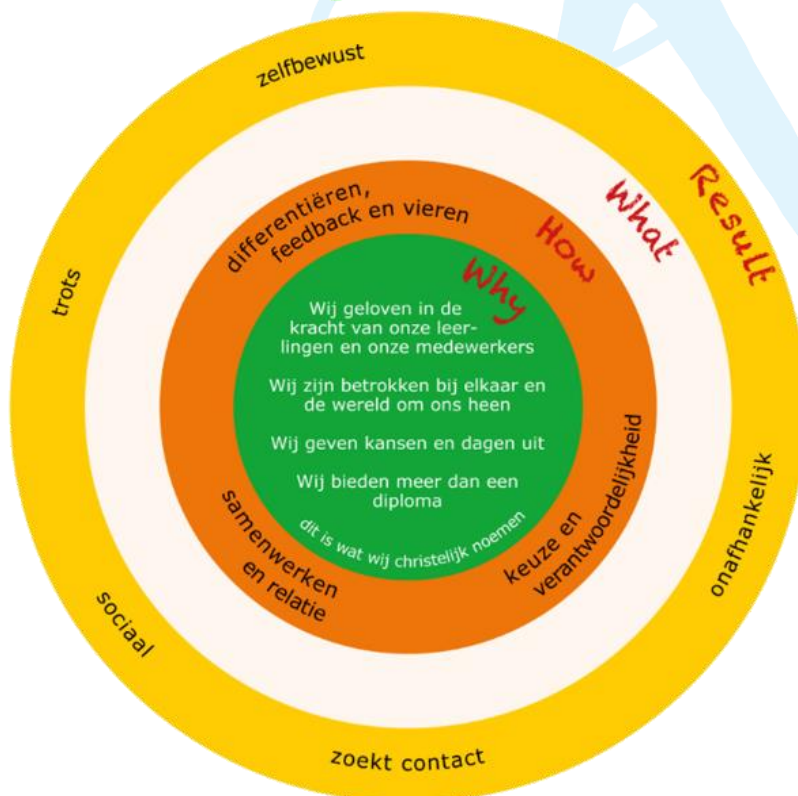
Jonge mensen in de 21ste eeuw zullen aangesproken worden als wereldburger en moeten in staat zijn een betekenisvolle bijdrage te leveren aan de internationale samenleving. Dit stelt eisen aan het onderwijs in de 21ste eeuw. Om jongeren goed voor te bereiden op wat van hen gevraagd zal worden, moet in de leeromgeving steeds meer een internationale dimensie aanwezig zijn.

De kernwaarden (2014)

**Wij geloven in de kracht van onze leerlingen en medewerkers,
wij zijn betrokken bij elkaar en de wereld om ons heen,
wij geven kansen en dagen uit,
wij meer bieden dan een diploma,
en dit is wat wij christelijk noemen.**

Move your World

2. Kernactiviteit

De kernactiviteit is het bieden van Christelijk Voortgezet Onderwijs voor Culemborg en omgeving. De volgende vormen van onderwijs worden aangeboden:

<u>Aanbod</u>	<u>specifieke vormen</u>
VWO (Gymnasium en Atheneum)	ook tweetalig
HAVO	ook tweetalig
VMBO Theoretisch	ook tweetalig 1 t/m 3 D&P 4 technologie
VMBO Gemengd	ook tweetalig
VMBO Kader	ook tweetalig D&P dienstverlening en producten
VMBO Basisberoeps	ook tweetalig D&P
Praktijkonderwijs	Extra Engels mogelijk
Agora-leerroute	Volledig gepersonaliseerd onderwijs voor alle bovengenoemde onderwijsniveaus en voor de leerjaren 1 tot en met 6 volgens een ingroeimodel. In september 2019 is in samenwerking met PO-bestuur CPOB gestart met een groep Agora-leerlingen vanaf 10 jaar in het gebouw van het KWC.
Extra sport is in alle afdelingen mogelijk	

Gezien het brede aanbod van opleidingen kent de school een uitgebreid palet van organisaties waar de leerlingen naar uitstromen: Werkgevers, Mbo-instellingen, Hbo-instellingen en Universiteiten. Door de regionale functie van de school liggen deze contacten niet alleen in de provincie Gelderland, maar ook in Utrecht, Noord- en Zuid-Holland en Brabant.

De verrijking van de leeromgeving wordt gevormd door de profielen: Tweetalig onderwijs, Global Citizen school, Entreprenasium en Extra sport/topsportvriendelijke school. Daarnaast is het KWC Fairtradeschool hetgeen past bij de kernwaarde "Wij zijn betrokken bij elkaar en de wereld om ons heen." Het KWC neemt deel aan het Landelijk Profielenberaad.

3. Organisatie

3.1 Directie en schoolleiding

De directie van het KWC bestaat per eind 2019 uit zes conrectoren voor de afdelingen: praktijkonderwijs, vmbo-basis/kader, vmbo-tl, havo 1 t/m 4, vwo 1 t/m 3 en vwo 4,5/havo 5 en voor Agora. Daarnaast is er de directeur bedrijfsvoering. De rector/bestuurder fungeert als voorzitter van het directieoverleg. In juni 2019 heeft de conrector voor vwo 4,5/havo 5 een andere functie geaccepteerd buiten het KWC. Dat was het moment voor de directie om de conrectoren volledig te koppelen aan de afdelingen van de school, dus praktijkonderwijs, vmbo b/k, vmbo-tl, havo en vwo. De genoemde conrector is dus qua functie niet vervangen.

De bestuurder, Joke Hengefeld-van Koningsbruggen, heeft de volgende betaalde en onbetaalde nevenfuncties:

1. Lid commissie maatschappelijke agenda van Verus.
2. Voorzitter van het bestuur van het Samenwerkingsverband Rivierenland.
3. Lid van de commissie van beroep voor de examens van mbo ROC Rivor in Tiel en mbo A12 in Ede.
4. Lid van de stuurgroep Opleidingschool Rivierenland (OSR).

De conrectoren van de verschillende afdelingen en de directeur bedrijfsvoering gaven voor dit verslag allemaal antwoord op de volgende vraag:

Wat zorgde in 2019 voor plezier in het werk op jouw afdeling?

De inspirerende bloemlezing die dit oplevert geeft mij als rector/bestuurder en tevens schrijver van dit bestuursverslag vervolgens weer heel veel plezier.

Hieronder een overzicht van de antwoorden.

Carla Salden, conrector vwo

Plezier beleef ik met name aan het contact met leerlingen en collega's. De samenwerking met de (vele) coördinatoren en loket21 is goed en daar ervaar ik een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Mijn werk is zeer gevarieerd, onderwijs elke dag anders! Het sparren met mede conrectoren en ook experts van buitenaf is perfect om de waan van de dag te ontstijgen. Verder geniet ik ervan als ik kleine, soms ingewikkelde zaken snel kan oplossen. Kers op de taart is het om zo af en toe voor een vakcollega in te vallen in de lessen bewegingsonderwijs.

Leida Rombout, conrector praktijkonderwijs

In 2019 hebben we een start gemaakt met het toewerken naar een zelforganiserend team op het praktijkonderwijs. Ik vind het geweldig om te ervaren dat de collega's van praktijkonderwijs zich steeds meer bewust worden van hun talenten en kwaliteiten en deze dan ook daadwerkelijk meer in gaan zetten. Mooi is het om te ervaren dat, door mensen steeds meer ruimte te geven, ze ook steeds meer in hun kracht komen.

Het meeste plezier geeft het ervaren dat dit hele proces ook een positieve invloed heeft op de kwaliteit van het onderwijs. Er wordt onwijs veel meegedacht over het nog meer verbeteren van de onderwijsorganisatie en de inhoud van het onderwijs. Daar doen we de leerling dan weer een groot plezier mee en zo ook onszelf.

Jozette Verheijen, conrector havo

Mijn plezier met de Havo!

Grappig dat als ik over 2019 iets wil schrijven, ik schooljaar 19-20 voor ogen krijg. Tweede helft 2019 werd duidelijk dat de volledige afdeling havo bij één conrector ging vallen en dat ik dat ging zijn. Dus daarop voorbereiden kreeg voorrang.

Wat ik nu zo mooi vind is dat én die brugklasser die net binnenkomt én die leerling H5 die examen gaat doen tot mijn verantwoordelijkheid hoort. Daarmee is de cirkel mooi rond.

En wat mij daarnaast veel plezier geeft is dat, mede door de werkzaamheden van Arjo Drost, Erik van der Vaart en Suzan Prins (de externe projectbegeleiders), het hoofdstuk onderwijs hoog op de agenda staat. De afgelopen jaren heeft de organisatie van alles dat we willen en doen de agenda voor een groot deel bepaald. Door onderwijs centraler te stellen zie ik de betrokkenheid, passie en liefde voor het vak bij de teamleden en dat geeft groot vertrouwen om van de toekomst van het KWC, waar we het over hebben, samen een mooie en een succesvolle te maken.

Anton Berghenegouwen, directeur bedrijfsvoering

In 2019 hebben we verder gewerkt aan de verbinding tussen de diverse ondersteunende afdelingen en het verminderen van de afhankelijkheid van bepaalde specialistische functies. Schoolbrede ontwikkelingen, zoals de overstap naar Office 365 en Zermelo (een roosterprogramma dat beter geschikt is voor de ontwikkeling naar meer gepersonaliseerd onderwijs), zijn gezamenlijk en in overleg met elkaar opgepakt. Op een aantal plekken waar in de loop der jaren specialisme was opgetreden zijn we de weg ingeslagen om de kennis breder te verdelen. Het geeft mij veel plezier om te zien dat dit vol enthousiasme wordt opgepakt en dat de medewerkers er zelf ook het voordeel van ervaren.

Ellen Hartman, conrector vmbo-basis/kader

2019 is voor team BK het jaar van 'de verdere verbinding' geweest. Zowel les- en projectinhoudelijk als sociaal, met elkaar en de leerlingen.

Hoe ziet die verdere verbinding er onder andere uit?

Projecten en andere initiatieven van digitaal samenleven naar digitale geletterdheid naar mediawijsheid naar aandacht voor het sociale klimaat. Verbinding tussen vmbo-mbo-stage-bedrijfsleven middels stages, speeddates, informatiemarkten en andere mogelijkheden om buiten de deur te kijken. Meer verbinding tussen pro en basis/ kader en TL.

Dit alles resulteert in groei van mensen: jong en wat ervarener. Dit mooie proces te mogen sturen/coachen geeft veel plezier!

Liesbeth van Stratum, conrector vmbo TL/GL

Plezier in mijn werk heb ik eigenlijk altijd en krijg ik vooral van alles in mijn omgeving dat inspirerend kan werken. Mooie prestaties liggen daarin voor de hand maar ook inspanningen van leerlingen en collega's die tot minieme verbeteringen leiden op wat voor vlak dan ook, geven een plezierig gevoel. Op dit moment put ik veel energie uit de verbinding die De Nieuwe Leerweg heeft met vmbo-tl op het KWC en de zaken die ertoe doen te verbreden en te borgen. En elke week beleef ik nu veel plezier aan de lessen Mema die ik op dit moment zelf geef, waar het onverwachte met leerlingen regelmatig plezierige momenten oplevert.

Hans van Heeswijk directeur Agora

In 2019 werd het allereerste schooljaar van Agora afgerond en startte de afdeling in augustus op met het dubbele aantal leerlingen.

Het is een feest om te zien dat Agora werkt! Leerlingen leren met plezier, coaches werken met plezier, de samenwerking met ouders is geweldig. Veruit het mooist vind ik dat het is gelukt om veel leerlingen weer zelfvertrouwen te laten beleven. Het is heel fijn te ervaren dat er veel 'reguliere' KWC-docenten zich hebben opgegeven als examencoach. Agora groeit en gaat een mooie toekomst tegemoet.

Bestuursverslag

De planvorming op het KWC vindt plaats vanuit het strategisch beleidsplan 2016-2020. Jaarlijks worden zogenaamde schoolplannen afgeleid van hetgeen is opgenomen in het meerjarig beleid. De rapportages over de voortgang worden opgenomen in de kwartaalrapportages, de zogenaamde MaRaP's. Alle rapportages worden aan de MR en de Raad van Toezicht (RvT) ter hand gesteld. In 2019 is het strategisch beleidsplan 2020-2024 ontwikkeld en vastgesteld. De bestuurder evalueert de kwaliteit aan de hand van de code 'Goed Onderwijsbestuur'.

Met betrekking tot interne en externe kwaliteitszorg waren de volgende ontwikkelingen gaande in 2019: In de planvorming staan adviezen van de inspectie (laatste oordelen zijn gegeven in 2017) en de opbrengsten van tevredenheidsonderzoeken onder leerlingen, ouders en medewerkers centraal. Uit het inspectieoordeel kwam naar voren dat er specifiek aandacht aan de havo gegeven zou moeten worden. Deze afdeling werd als enige met een voldoende beoordeeld, terwijl alle andere afdelingen van het KWC de kwalificatie goed kregen. In de havo is een meerjarenplan voor kwaliteitsverbetering ontworpen dat stapsgewijs terugkomt in de jaarlijkse schoolplannen. Uit de tevredenheidsonderzoeken onder medewerkers kwam naar voren dat de werkdruk bij docenten onverminderd hoog ervaren wordt. Hierover wordt door een speciale werkgroep van de directie en enkele leden van de MR overleg gevoerd, hetgeen in het schooljaar 2019-2020 heeft geleid tot een lagere inzet van docenten in lestijd. Van 750 uur per jaar bij een voltijd baan naar 730 uur per jaar.

Hieronder ga ik in op de maatschappelijke thema's die door de minister zijn aangewezen om in het bestuursverslag 2019 over te rapporteren. Het betreft:

- Strategisch Personeelsbeleid (HRM)
- Passend onderwijs
- Allocatie van middelen naar schoolniveau
- Vmbo-techniek
- Toetsing en examinering

Strategisch Personeelsbeleid

De dialoog over personeelsbeleid wordt gevoerd met de personeelsgeleding van de Medezeggenschapsraad (PMR). Het percentage bevoegde medewerkers is zeer hoog (zie IPTO-overzicht in MaRaPQ4 2019) en het was in 2019 geen probleem om vacatures vervuld te krijgen. In de onderwijskundige visie van het KWC staan kansen voor leerlingen en medewerkers centraal. Wij geven kansen en dagen uit en wij geloven in de kracht van onze leerlingen en van onze medewerkers. In het strategisch personeelsbeleid wordt zichtbaar hoe op het KWC-kansen voor medewerkers gestalte krijgen.

Functiemix

In de functiemix zijn profielen voor docenten op LB, LC en LD-niveau beschreven. Jaarlijks wordt geïnventariseerd hoe de verhouding tussen de functieniveaus zich heeft ontwikkeld door natuurlijk verloop en pensionering. Vervolgens wordt voor de niveaus LC en LD bepaald welke aanvulling per niveau gewenst is om de streefdoelen te halen. Deze streefdoelen waren vastgesteld in 2014 als de zogenaamde maatwerkafspraken. Deze afspraak moet gehaald zijn in 2020, maar was in 2019 al vrijwel gehaald.

De functiemixprocedure wordt jaarlijks breed verspreid onder de docenten. Zij kunnen op basis van hun actuele bekwaamheidsdossier jaarlijks solliciteren naar een hoger functieniveau.

Kweekvijver

De directie van het KWC is eenzijdig samengesteld uit de leeftijdsgroep 50-65 jaar. Dat vormt een risico, want pensioneringen volgen elkaar snel op. Om die reden en omdat bleek dat een groep docenten en onderwijsondersteunende medewerkers geïnteresseerd was in doorgroei naar een leidinggevende functie, is in 2019 de groep "Loopbaanleren" gestart.

Deze groep bestaat uit acht tot tien personen die via scholing en praktijkervaring onderzoeken of een leidinggevende functie interessant en uitdagend voor hun is. Zij oriënteren zich op die manier en kunnen mogelijk intern doorgroeien via een sollicitatie als in de directie aanvulling gewenst is.

De afdeling HRM in positie

De afdeling personeelszaken heeft zich met name in 2019 verder ontwikkeld als een intern centrum voor begeleiding van de medewerkers in de ontwikkeling van hun loopbaan.

Van een meer juridisch gedreven afdeling ontwikkelt de afdeling zich tot een echt HRM-centrum waar medewerkers begeleid worden in loopbaanontwikkeling. De afdeling is begonnen met het voeren van loopbaangesprekken en doet de (frequent) verzuimbegeleiding. Het ziekteverzuim was in 2018 4,8 % en in 2019 3,75 %. Verschillende medewerkers hebben gebruik gemaakt van een aanbod voor een gratis loopbaanadvies en mede daardoor is samenwerking op gang gekomen met een extern loopbaanadvies centrum. De afdeling speelt meer en meer een rol in de advisering van medewerkers en werkt daarbij intensief samen met de conrectoren en direct leidinggevendenden.

Opleidingsschool Rivierenland

Het KWC is samen met het bestuur CVO-AV, dat scholen heeft in de regio Leerdam/Gorinchem, in de aspirant fase van de opleidingsschool Rivierenland (OSR). Het is de ambitie om begin 2021 na accreditatie gecertificeerd te worden als opleidingsschool. In de opleidingsschool worden studenten opgeleid in samenwerking met de Hogeschool en de universiteit Utrecht. Het werkplekleren vindt plaats op alle locaties van de scholen van beide besturen. Dit heeft een grote invloed op de professionalisering van medewerkers. Het samenwerkingsverband OSR wil een lerende organisatie zijn. Docenten doen coachtrainingen via de opleidingsinstituten om hun studenten op de goede manier te kunnen begeleiden en dat alles heeft een positieve invloed op het leerklimaat op het KWC. Onderliggend aan de visie op leren is de Growth mindset (Carol Dweck). Deze visie op leren begint steeds meer in te dalen in de school. Naast de spin-off vanuit de opleidingsschool vond uiteraard professionalisering plaats via individuele afspraken, teamgerichte nascholing en centraal gestuurde deskundigheidsbevordering, zoals bijvoorbeeld voor het werken met Office365 en toetsing via het RTTI-systeem.

Een directie die zich aanpast aan de ontwikkeling van de schoolgrootte

De directie van het KWC moest zich hergroeperen door het vertrek van een van de conrectoren, zoals al eerder gezegd. De achtergelaten taken en verantwoordelijkheden zijn anders verdeeld en de betreffende functie is opgeheven. Het betrof hier de conrector voor vwo 4 t/m 6 en havo5. De directie bestond vanaf 1 september 2019 uit zes conrectoren en de directeur bedrijfsvoering. Iedere afdeling van het KWC heeft nu een eigen conrector aan het hoofd: praktijkonderwijs, vmbo-basis/kader, vmbo G/TL, havo, vwo en de Agora-leerroute. Voor leerlingen is hierdoor een heldere verdeling ontstaan. De conrectoren worden ondersteund door coördinatoren. Deze kregen meer verantwoordelijkheden en meer tijd. In het gebouw Gershwinhof is een ontwikkeling naar zelforganiserende teams in gang gezet. Dit biedt veel kansen voor de ontwikkeling van docenten. Behalve dat door deze aanpassing van de bemensing van de directie meer helderheid in de aansturing kwam, kan de directie op deze manier ook anticiperen op de te verwachten krimp in het leerlingenaantal die uiteindelijk ook zal moeten leiden tot een beter passende en waarschijnlijk kleinere overhead. In onderstaande tabel wordt zichtbaar hoe in een reeks van jaren is ingezet op versterking van de gekwalificeerde onderwijskundige medewerkers (OP). De categorie directie/management is 53% van dezelfde groep in 2008. Dit terwijl het leerlingenaantal nog 91% van de groep in 2008 is. Dat is een mooie ontwikkeling, wetende dat het KWC aan kwaliteit niets heeft verloren (Zie rapport onderwijsinspectie 2017).

Verdeling OP – OOP - Directie

Datum	OP		OOP		Dir/Man		AOP		Leerlingen
	vast	tijdelijk	vast	tijdelijk	vast	tijdelijk	vast	tijdelijk	aantal
1-10-2008	103,4	18,0	6,9	1,6	15,0	0,1	32,7	3,3	1856
1-10-2019	95,8	19,9	10,3	1,5	8,0	0,0	24,7	2,9	1698
In % van 2008	95%		139%		53%		77%		91%

Het Onderwijsondersteunend Personeel wordt gesplitst in OOP (direct Onderwijs Ondersteunend Personeel, zoals onderwijsassistenten) en AOP (Algemeen Ondersteunend Personeel, zoals administratief en facilitair personeel). De daling bij het AOP is het gevolg van bewust ingezet beleid, waarbij er minder wordt ingezet op administratieve en facilitaire ondersteuning en meer op directie onderwijsondersteuning. De daling bij directie/management is het gevolg van diverse aanpassingen in het management.

Onderwijsinnovatie binnen Agora; investeren in een ingroeimodel met docenten die tijd krijgen om zich in te werken in het concept

De KWC-Agora-leerroute kon zich verheugen in een grote belangstelling van geïnteresseerde leerlingen. Doordat het maximumaantal leerlingen al snel aangemeld bleek te zijn konden we goed anticiperen op de benodigde aanvulling van het coachteam. Vacatures werden een jaar eerder uitgezet. Mensen die interesse hadden in het werken als Agoracoach kregen een jaar lang een dagdeel per week een aanstelling in een ingroeitraject.

Omdat KWC-Agora zo anders is dan wat men gewend is in het algemeen in het onderwijs, moeten mensen de kans krijgen om zich het concept goed eigen te maken en vervolgens een besluit te nemen over een mogelijke carrière in deze leeromgeving. Dit model blijkt zeer goed te werken en wordt vanaf de start toegepast, voorafgaand aan ieder schooljaar.

Ook heeft een groep van 12 docenten, voor het grootste deel in een aanstelling op het KWC in andere afdelingen dan Agora, zich ontwikkeld als examencoach voor Agorianen. Zij begeleiden Agoraleerlingen bij de voorbereiding op hun gehele of deelexamen. Deze docenten worden vanaf de zijlijn betrokken bij de KWC-Agora ontwikkelingen, uiteraard na vrijwillige aanmelding, en krijgen op basis van gemaakt uren een aanvulling op hun salaris. Hierdoor groeit de verbinding tussen de KWC-Agora-leerroute en de andere afdelingen in de school.

Passend onderwijs

Het KWC maakt deel uit van het Samenwerkingsverband Rivierenland. We staan bekend om de goede zorg aan leerlingen. Die zorg is het gevolg van jarenlange aandacht en investeringen. Hieronder wordt aangegeven voor welke doelen de zorgmiddelen zijn gebruikt. De zorgmiddelen van het KWC worden gevormd door een gedeelte vanuit de lump sum bekostiging en een gedeelte vanuit de bekostiging door het samenwerkingsverband.

Belangrijke doelen in 2019 waren:

- De ontwikkeling van een talentprogramma voor meer dan gemiddeld begaafde leerlingen in havo/vwo.
- De implementatie van entree onderwijs voor leerlingen van praktijkonderwijs die in samenwerking met ROC Rivor op het KWC een Entree-diploma kunnen halen.
- Intensivering van de begeleiding van leerlingen met hulpvragen in het autistisch spectrum. Met speciale aandacht voor deze leerlingen in de Agora-leerroute. Hiervoor werd een aparte specialist aangetrokken.

De doelen uit het schoolondersteuningsplan werden geëvalueerd in het Samenwerkingsverband. Zowel in de bestuursvergaderingen als in het zogenaamde Scholenoverleg, waarin op het niveau van schooldirecteuren/conrectoren wordt overlegd, is het thema Governance uitgebreid aan de orde geweest.

Met name het nog te nemen besluit over een onafhankelijk lid of voorzitter van het bestuur is meerdere malen geagendeerd. De discussie werd zorgvuldig en deels met externe begeleiding gevoerd. Een besluit was eind 2019 nog niet mogelijk, maar wordt in 2020 verwacht.

De twee meest substantiële elementen van de zorg aan leerlingen die uit de lump sum van het KWC bekostigd zijn, zijn de uren voor mentoraten van docenten en de tijd die geïnvesteerd werd door zorgspecialisten. De begroting voor de zorg werd in 2019 apart inzichtelijk gemaakt in de totale begroting, evenals in de financiële kwartaalrapportages en bijgaande jaarrapportage.

Uit de lump sum met een standaard uurtarief van €53,00:

Zorgkosten algemeen	Baten uit de lump sum	Lasten
Zorgcoördinatoren	€43.990,00	€81.037,00
Vertrouwenspersonen	€ 3.180,00	€ 3.180,00
Mentorentraining	€ 1.060,00	€ 1.060,00
Zorgspecialist	€36.570,00	€36.570,00
Boe en bof	€ 3.180,00	€ 3.180,00
Ondersteuningsklas	€17.560,00	€17.560,00
Totaal	€105.576,00	€142.623,00

Mentoruren van docenten in het gehele KWC: Totaal in 2019 6.904 uur à €53,00. Baten uit de personele bekostiging.	€365.912,00	€365.912,00
Totaal	€471.488,00	€508.535,00

N.B. Bij de lasten van de zorgcoördinatoren wordt een deel verantwoord via de bijdrage van het samenwerkingsverband. Namelijk een bedrag van €37.047,00. Dit zijn extra activiteiten van de zorgcoördinatoren die te maken hebben met planvorming en uitvoering van de extra projecten die met het samenwerkingsverband worden gedaan. Zie voor deze activiteiten het programma Beter toegerust in het overzicht hieronder.

Uit het samenwerkingsverband:

Van het Samenwerkingsverband Rivierenland in 2019 voor de basisondersteuning ontvangen €310.654,00. Daarnaast zijn, omdat het samenwerkingsverband middelen heeft voor innovatieve programma's en extra ondersteuning, de volgende projecten apart gefinancierd:

Extra zorgprogramma	Lasten SWV
Autisme specialist (middelen niet via KWC)	€ 75.000,00
Beter toegerust: orthopedagoge en zorg coördinatoren voor docenten en conrectoren	€ 77.455,00
Arrangementen voor VSO- leerlingen op KWC	€ 15.550,00
Talentprogramma hoogbegaafde leerlingen	€ 32.155,00
Totaal	€200.160,00

Het totaal van de vaste bijdrage en de extra programma's vanuit het samenwerkingsverband is dus €510.814,00. Samen met de €508.535,00 uit de eigen middelen geeft het KWC in totaal ruim een miljoen uit aan zorgkosten, waarbij de bijdrage uit de lump sum en die uit het samenwerkingsverband grofweg gelijk zijn.

Uit het overzicht van middelen voor het extra zorgprogramma blijkt duidelijk dat het hier verdergaande professionalisering betreft. Deels doordat eigen medewerkers worden geschoold, bijvoorbeeld in het programma Beter toegerust, maar ook doordat specialisten als de autisme coach daadwerkelijk op het KWC met leerlingen aan het werk kunnen gaan. De kortst denkbare lijn in de begeleiding.

Ook wordt geïnvesteerd in de samenwerking tussen het reguliere onderwijs en het speciaal onderwijs. Bijvoorbeeld in de arrangementen voor VSO-leerlingen die hun opleiding in het VSO blijven volgen, maar reguliere examens onder begeleiding op het KWC kunnen doen. Een dergelijk programma hebben we ook voor onze eigen praktijkleerlingen die Entree-examens kunnen doen in het mbo door de samenwerking met ROC Rivior. De doelen worden geformuleerd in samenspraak tussen school, ouders en externe partners.

Allocatie van middelen naar schoolniveau

Het KWC krijgt als brede scholengemeenschap zijn personele bekostiging op basis van een categorie 4 school. Hierbij geldt een bekostiging van 1 fte OP per 17,4 leerling en een bekostiging van OP en Directie die hoger is dan een vmbo-school maar lager is dan een havo/vwo-school. De materiële bekostiging is, zoals bij veel scholen, beduidend lager dan de kosten: per jaar ongeveer € 400.000, -. De school heeft er in 2010 voor gekozen om de allocatie van het personele budget over de verschillende opleidingen plaats te laten vinden conform het eigen schooltype: het praktijkonderwijs en vmbo krijgen 1 fte per 17,4 leerlingen en de bijbehorende lagere vergoeding per OP dan de school ontvangt en havo en vwo krijgen 1 fte OP per 20 leerlingen en de bijbehorende hogere vergoeding per OP. Op die wijze krijgen de opleidingen een marktconforme bekostiging en blijft er een bedrag van ongeveer € 400.000, - over van het personele budget om toe te voegen aan het materiële budget. Hier profiteren alle opleidingen in gelijke mate van. Deze wijze van alloceren is niet meer mogelijk zodra de bekostigingssystematiek wordt gewijzigd en er geen aparte budgetten voor Personeel en Materieel worden vastgesteld. Per saldo zal de school een deel van zijn huidige voordeel als brede scholengemeenschap gaan verliezen, in de meerjarenbegroting is hier rekening mee gehouden.

Beheersing uitgaven inzake Uitkeringen na ontslag

Het KWC past de cao-regel dat tijdelijke dienstverbanden maximaal 2 keer 12 maanden mogen duren zo zorgvuldig mogelijk toe. In die periode moet duidelijk worden dat een personeelslid een vaste aanstelling kan krijgen. Waar dat na die periode (nog) niet het geval is, wordt geen verder dienstverband aangeboden. De eventuele kosten van ontslag die na beëindiging optreden worden jaarlijks in de begroting opgenomen. De eigen bijdrage van de werkloosheidsuitkering wordt jaarlijks begroot op basis van de lopende en te verwachten uitkeringen. De directie gaat er van uit dat de jaarlijkse lumpsumvergoeding ook voor deze jaarlijks terugkerende kosten gebruikt dient te worden. Het treffen van een voorziening voor deze last omvat zo veel onzekerheden en de jaarlijkse kosten zijn relatief zo laag dat hier niet voor gekozen is.

Vmbo-techniek

Het KWC heeft geen afdelingen specifiek gericht op harde techniek. In het vmbo hebben wij de licentie D&P (Dienstverlening en producten). In Culemborg wordt techniek voor het vmbo aangeboden door Lek en Linge. Wel hebben wij in 2019 aangesloten bij de regionale aanvraag voor inzet van de extra middelen voor techniek. De regionale aanvraag onder penvoerderschap van Lek en Linge, genaamd TechXplore24, is onder voorwaarden toegekend.

Voor ons is het belangrijk om via het beroepsgerichte programma in het gehele vmbo een impuls te kunnen geven aan modules als robotica, science als onderbouwvak in alle opleidingen, en bepaalde technologiemodules. Er werden vooral investeringen gedaan voor het aanschaffen van inventaris. Er werd een startsubsidie toegekend voor het KWC van €9.240,00. Een deel van deze subsidie is gebruikt voor het organiseren van tijd om de definitieve subsidie aan te vragen. Het andere deel voor investeringen.

Toetsing en examinering

Omdat de conrector die als eindexamensecretaris benoemd was, in de zomer van 2019 een andere baan heeft geaccepteerd, hebben wij veranderingen en verbeteringen doorgevoerd. Met name op de volgende drie thema's:

- Het benoemen van een nieuwe examensecretaris, namelijk de conrector van vmbo g/tl, Liesbeth van Stratum. Zij kon nog worden ingewerkt door de vertrekkende examensecretaris.
- Het in positie brengen van de examencommissie. Er is geïnvesteerd in beschikbare tijd voor deze commissie. Er werden protocollen en controlelijsten gemaakt, inclusief deadlines die per jaar worden bijgewerkt. Er was een scherpe controle van het functioneren van examendocenten. Met name het respecteren van deadlines en inrichting van PTA's en dergelijke volgens de regels. Ook werd voorlichting gegeven over de eisen die gelden voor PTA's.
- Het toetsen van de examenreglementen van alle afdelingen aan de geldende wet- en regelgeving en waar nodig deze reglementen herschrijven en op elkaar afstemmen.

Ook ging veel aandacht uit naar de organisatie van de examinering in de Agora-leerroute. Voor deze leerroute moesten aparte PTA's ontwikkeld worden en het examenreglement moest opgenomen worden in dat van het totale KWC. In voorkomende gevallen werd contact opgenomen met het examenloket van de inspectie. De organisatie van toetsing en examinering was een belangrijk speerpunt. Via de ingerichte examencommissie wordt de kwaliteitsborging, ook voor de toekomst, vormgegeven. Daarnaast is er aandacht in het gehele KWC voor het gesprek met docenten over hun examenresultaten en voor het maken en periodiek bespreken van verbeterplannen als dat aan de orde is. Dat was in 2019 vooral van belang in de havo.

Hieronder een overzicht van de slagingspercentages van het KWC in relatie tot de landelijke gemiddelden:

Bestuur Instelling School	Koningin Wilhelmina College		190A		40716		Landelijk gemiddelde
	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	
vmbo-b							
Dienstverlening en producten	100,0%	34	100,0%	34	100,0%	34	97,95%
vmbo-k							
Dienstverlening en producten	96,61%	59	96,61%	59	96,61%	59	95,72%
vmbo-(g)t							
Economie	100,0%	35	100,0%	35	100,0%	35	92,74%
Intersectoraal programma	80,0%	5	80,0%	5	80,0%	5	88,85%
Techniek	100,0%	17	100,0%	17	100,0%	17	94,45%
Zorg en Welzijn	97,37%	38	97,37%	38	97,37%	38	92,96%
havo							
Cultuur/Maatschappij	100,0%	6	100,0%	6	100,0%	6	88,1%
Economie/Maatschappij	83,78%	37	83,78%	37	83,78%	37	87,89%
Natuur/Gezondheid	81,82%	22	81,82%	22	81,82%	22	86,31%
Natuur/Techniek	85,71%	14	85,71%	14	85,71%	14	91,23%
Profielcombinatie (EMCM)	50,0%	2	50,0%	2	50,0%	2	87,33%
Profielcombinatie (NTNG)	100,0%	3	100,0%	3	100,0%	3	91,39%
vwo							
Cultuur/Maatschappij	100,0%	8	100,0%	8	100,0%	8	89,34%
Economie/Maatschappij	92,31%	13	92,31%	13	92,31%	13	89,99%
Natuur/Gezondheid	70,59%	17	70,59%	17	70,59%	17	86,18%
Natuur/Techniek	100,0%	9	100,0%	9	100,0%	9	93,26%
Profielcombinatie (NGCM)	100,0%	1	100,0%	1	100,0%	1	92,86%
Profielcombinatie (NTNG)	93,75%	32	93,75%	32	93,75%	32	92,86%

% Slaagpercentage Aantal examendeelnemers

Groen - percentielscore 75 of hoger (25% best presterende scholen)
 Grijs - percentielscore tussen 25 en 75
 Rood - percentielscore 25 of lager (25% slechtst presterende scholen)
 Paars - percentielscore (nog) niet bepaald

Het driejaarsgemiddelde, de indicator die de inspectie gebruikt voor het vaststellen van de kwaliteit van de examenresultaten, is in alle afdelingen van het KWC groen, dus in orde.

Wat is het driejaarsgemiddelde van het centraal examen per onderwijssoort binnen uw bestuur?

		Examen driejaarsgemiddelde 2016-2018		16-17	17-18	18-19
vmbo-b						
Koningin Wilhelmina College	19QA-004		6,88	6,63	6,94	7,00
			6,49			
vmbo-k						
Koningin Wilhelmina College	19QA-004		6,48	6,54	6,48	6,44
			6,23			
vmbo-(g)t						
Koningin Wilhelmina College	19QA-000		6,50	6,44	6,41	6,62
			6,19			
havo						
Koningin Wilhelmina College	19QA-000		6,27	6,17	6,37	6,24
			6,26			
vwo						
Koningin Wilhelmina College	19QA-000		6,57	6,79	6,50	6,47
			6,27			

4. Directieverslag

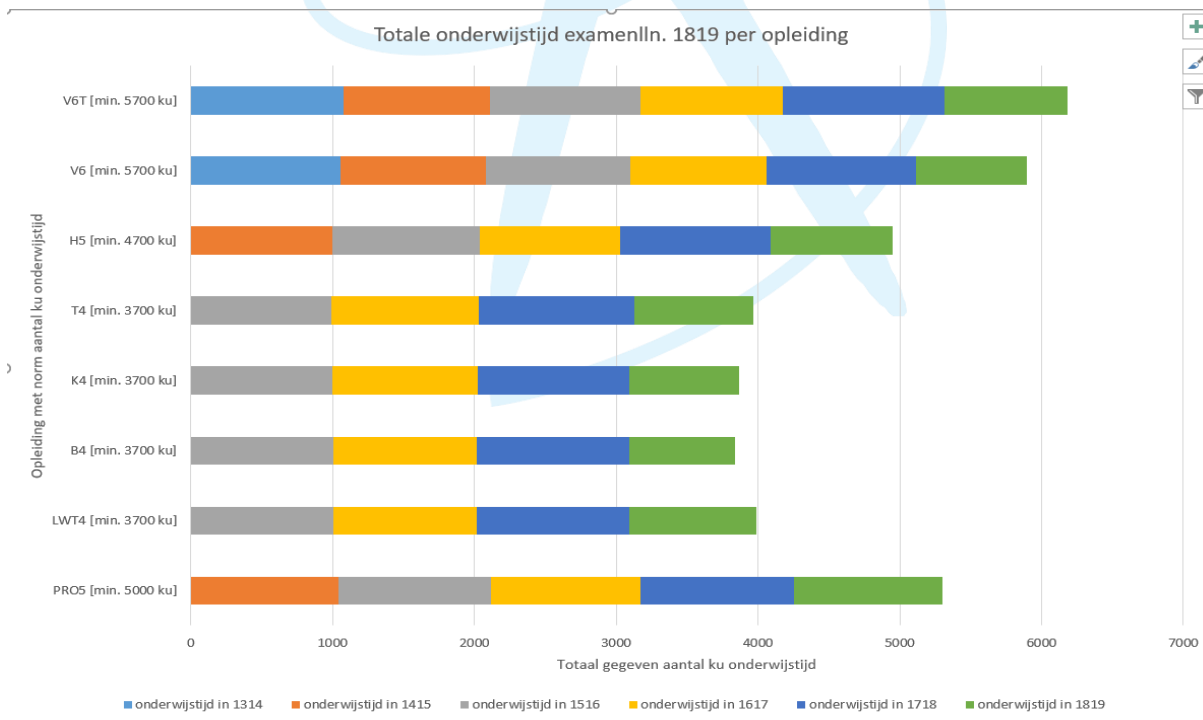
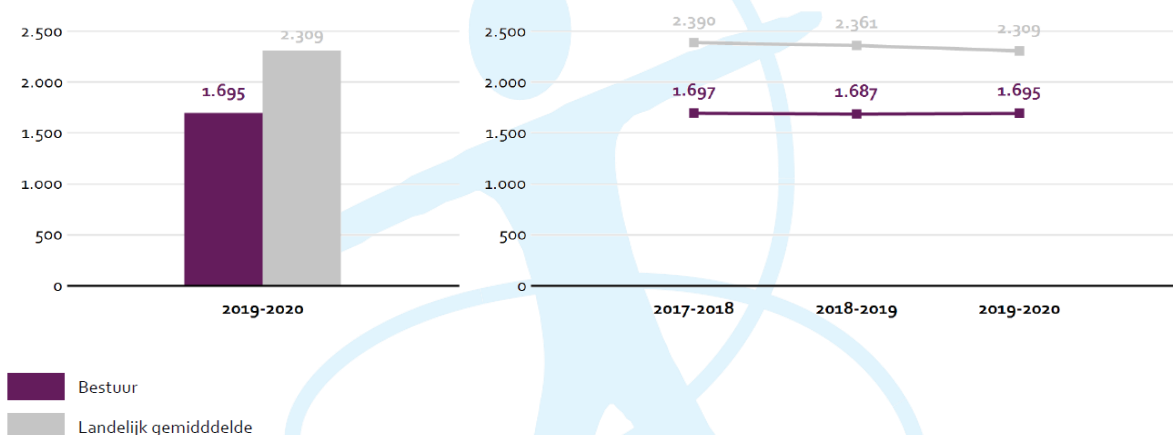
4.1 Strategisch beleid

De planvorming op het KWC vindt plaats vanuit het Strategisch Beleidsplan 2016-2020. Jaarlijks worden zogenaamde schoolplannen afgeleid van hetgeen is opgenomen in het meerjarig beleid. De rapportages over de voortgang worden opgenomen in de kwartaalrapportages, de zogenaamde MaRaP's. Alle rapportages worden aan de MR en de Raad van Toezicht ter hand gesteld.

4.2 Getallen: leerlingenaantallen, onderwijstijd en verzuim

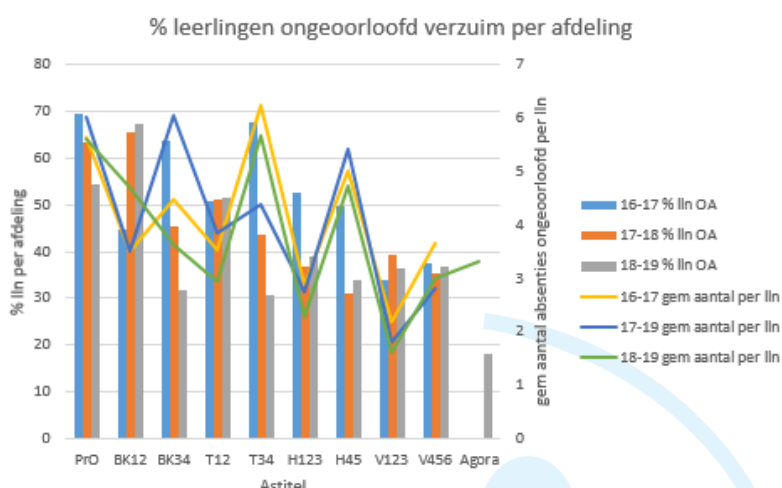
De gegevens in het bestuursverslag van Scholenopdekaart geven het leerlingenaantal van het KWC aan, afgezet tegen het landelijk gemiddelde. Uit het overzicht hieronder blijkt dat de Leerlingendaling op het KWC iets minder hard doorzet dan landelijk gemiddeld het geval is.

Hoeveel leerlingen had uw bestuur in de afgelopen jaren?

In bovenstaand schema is de geplande onderwijstijd van alle eindexamencohorten van 2019 te zien. De norm is dat per leerjaar 1000 uur onderwijstijd geprogrammeerd moet worden en in het eindexamenjaar 750 uur. Bron: eigen administratie.

Hieronder de gegevens over verzuim in 2019:

Bron: eigen administratie. Over lesuitval op individuele basis valt het volgende te melden: dagelijks worden de absenties ingevoerd en gecontroleerd met de jaarplanning en leerlingenspecifieke uitzonderingen. De ouders en leerlingen worden via het portaal en e-mail geïnformeerd over nog niet gemelde absenties. In Somtoday, het leerling administratieprogramma, worden automatisch maatregelen volgens het reglement getriggerd, zodat er beter en sneller inzicht op het aantal absenties is. Het tweede jaar met het vernieuwde verzuimreglement en aangepaste communicatie hebben bijgedragen in een forse daling van 13% ten opzichte van 2017-2018. De interne communicatie blijft doorlopend een punt van aandacht.

Er wordt tweewekelijks verslag gedaan aan de afdelingen waarin het ongeoorloofd verzuim en ziekteverzuim onder de aandacht wordt gebracht. De afdelingen kunnen hierdoor samen met de mentoren een passende aanpak voor de individuele leerling inzetten.

In de bovenstaande grafiek zijn de gegevens gerangschikt over de afgelopen drie schooljaren. De volgende gegevens worden weergegeven:

- Het percentage leerlingen in de afdeling met ongeoorloofd verzuim (te laat (TL) en spijbelen (SP)).
- Gemiddeld aantal absenties per leerling binnen deze groep (secundaire as).

In de tabel hieronder wordt een overzicht gegeven van het aantal meldingen bij de leerplichtambtenaren. Bij 9 keer spijbelen of 12 keer te laat komen moet de school een melding doen bij de leerplichtambtenaar in de gemeente waar de leerling woont.

Sinds schooljaar 2017-2018 wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen te laat en spijbelen en hierdoor wordt sneller het aantal van 9 of 12 keer behaald. Zoals verwacht heeft deze nieuwe methode dan ook geleid tot groter aantal leerlingen dat wordt gemeld bij de leerplichtambtenaar. Ook het aantal leerlingen dat is gemeld bij de leerplicht is afgenomen en hier zien we een daling van 15%. Het komt wel voor dat een leerling meerdere keren is gemeld bij de leerplicht.

Aantal leerlingen gemeld aan de leerplichtambtenaar	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Ongeoorloofd verzuim	43	88	74
Luxe verzuim	4	5	3
Relatief verzuim	6	4	1

4.3 Klachtenregeling

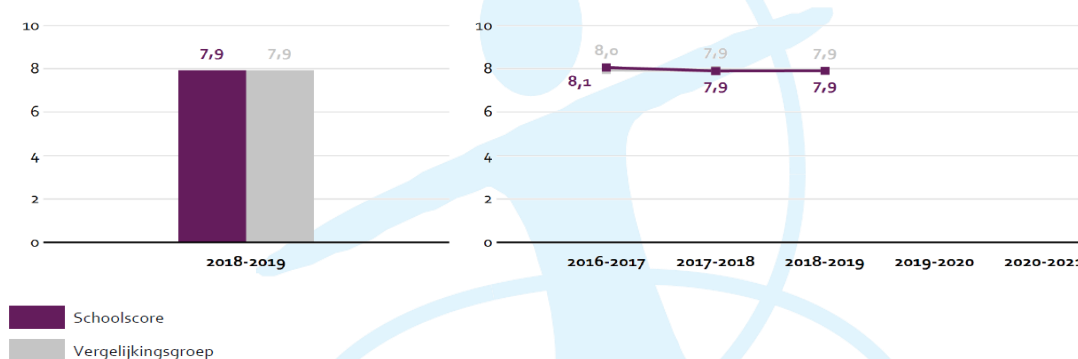
Het KWC is aangesloten bij de Landelijke klachtencommissie van de GCBO (Geschillencommissies Bijzonder Onderwijs). Informatie over de klachtenregeling is te vinden in de Schoolgids die op de website www.kwc-culemborg.nl gepubliceerd wordt. Er waren in 2019 geen klachten die bij de commissie terecht zijn gekomen.

Voor de examens is er een aparte commissie van beroep. De samenstelling hiervan is te vinden in het examenreglement dat elk jaar wordt uitgedeeld aan de leerlingen/examenkandidaten. Ook bij deze commissie zijn in 2019 geen klachten ter behandeling gegeven.

4.4 Tevredenheid

Hieronder wordt duidelijk hoe de tevredenheid van ouders en leerlingen zich heeft ontwikkeld in 2019. De oudertevredenheid is niet veranderd en bevindt zich exact op het landelijk gemiddelde. Bron: bestuursverslag van Scholenopdekaart.

Hoe tevreden zijn de ouders over de school in 2018-2019 en hoe was dat de afgelopen jaren?

Uit het leerlingtevredenheidsonderzoek van Scholenopdekaart worden de scores op welbevinden en veiligheid weergegeven. Dit zijn ook de scores die in een landelijke benchmark worden meegenomen. De code 19QA-000 is het gebouw Beethovenlaan en de code 19QA-004 is het gebouw Gershwinhof. Brj is brugjaar. In de havo is wel de vraag uitgezet om mee te doen aan het onderzoek.

School		Welbevinden	Ervaren veiligheid	Aantasting veiligheid
Landelijk gemiddelde	PrO	7,0	7,4	8,9
	brj	7,5	7,6	9,3
	vmbo	7,1	7,4	9,1
	vmbo-b	6,5	6,8	8,8
	vmbo-k	6,6	6,8	9,0
	vmbo-(g)t	6,7	6,9	9,1
	vwo	7,3	7,3	9,4
Koningin Wilhelmina College 19QA-000	brj	7,2	7,2	9,3
	vmbo	6,7	6,5	9,4
	vmbo-(g)t	6,5	6,7	9,4
	vwo	7,6	7,2	9,7
Koningin Wilhelmina College 19QA-004	PrO	7,0	7,3	9,5
	vmbo	7,4	7,4	9,2
	vmbo-b	6,5	6,7	9,0
	vmbo-k	6,9	7,1	9,5

Er zijn echter geen resultaten van beschikbaar gekomen. Op het thema aantasting van de veiligheid zijn zeer positieve scores. Dat is een mooi resultaat van de samenwerking tussen mentoren en ondersteunende medewerkers. Er zijn verhoudingsgewijs weinig incidenten. In het gebouw Beethovenlaan wordt door de groep brj/vmbo wel laag gescoord op welbevinden en ervaren veiligheid. Met name in vmbo-tl zijn hierover signalen gegeven aan de schoolleiding. Er werd en wordt gewerkt aan oplossingen om de sociale structuur positief te beïnvloeden.

4.5 Internationalisering

Het KWC is een gecertificeerde Global Citizen school. Samenwerken in internationaal verband en wereldburgerschap zijn verankerd in de lesprogramma's en de kernwaarden van de school. Alle leerlingen krijgen via projecten, excursies en uitwisselingen de kans om over letterlijke grenzen te kijken. De coördinator Global Citizen school heeft haar functie per september 2019 overgedragen aan een collega. Deze collega was snel ingewerkt en heeft een grote rol gespeeld in het formuleren van de lange termijn doelen met betrekking tot internationalisering die zijn opgenomen in het Strategisch beleidsplan 2020-2024.

In 2019 zijn de lopende uitwisselingen met Noorwegen, Duitsland, Frankrijk, Engeland, Spanje, Denemarken, Georgië, China en India voortgezet. Ook zijn de verschillende uitwisselingen binnen de Erasmus projecten volgens de planning uitgevoerd. Het KWC participeerde in drie Erasmus projecten in 2019. Het project "Care or Scare" is afgesloten. Het thema was Europees watermanagement. Het project heeft de volledige looptijd gehad en is succesvol afgerond. Het project "Augmented Age of Invention" is volgens plan verder uitgevoerd met de internationale partners. Ten slotte is een nieuw Erasmus project gehonoreerd in 2019, namelijk het project school Exchange met de school in Oslo, waarmee al tientallen jaren wordt samengewerkt. Leerlingen van havo, vwo en vmbo-tl hebben bij hun diploma Global Citizen certificaten uitgereikt gekregen.

4.6 Samenwerking

Op het KWC staan we open en hebben we oog voor mogelijkheden om het onderwijs en de leeromgeving te versterken in samenwerking met andere partijen. De school maakt zo deel uit van de samenleving in Culemborg en omstreken en dat vinden we erg belangrijk.

Met de volgende partijen wordt intensief samen gewerkt:

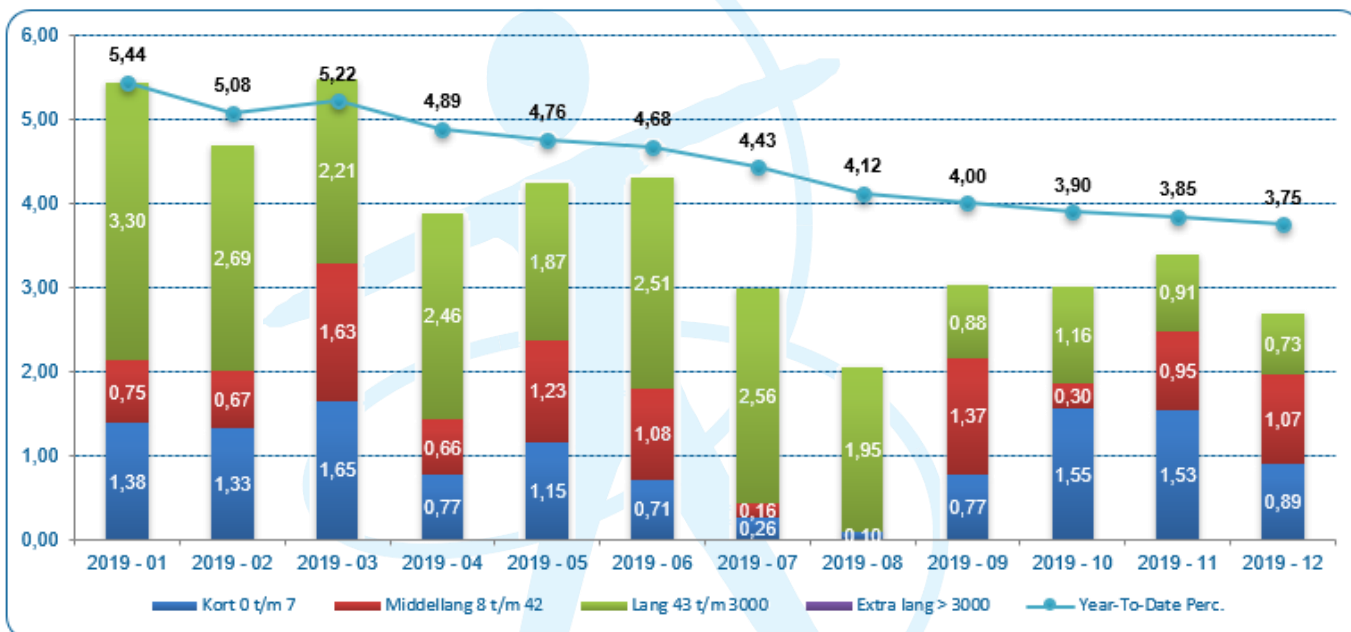
- ROC Rivor in Tiel. Doorgaande leerlijnen vanuit het vmbo naar het mbo en de Entree opleiding voor praktijkleerlingen op het KWC. Er is gewerkt aan het nieuwe programma CIRCU-leren. Daarvoor is via Rivor een aanzienlijke subsidie toegekend.
- Basisscholen. Met name het bestuur CPOB, waarmee verschillende pilots worden uitgevoerd die als doel hebben de doorgaande leerlijn vanuit het primair onderwijs te verbeteren. In de Agora-leerroute is in september een groep leerlingen vanaf 10 jaar begonnen onder verantwoordelijkheid van CPOB en onder het dak van het KWC.
- Lerarenopleidingen Hogeschool Utrecht Archimedes en universiteit Utrecht. Ook met het bestuur CVO-AV, voortgezet onderwijs in Alblasserwaard, Gorinchem en Leerdam, waarmee in 2018 de gezamenlijke opleidingsschool Rivierenland (OSR) is gestart.
- Universiteit Utrecht en hogeschool Archimedes via U-talent, een talentprogramma voor vwo- en havo-leerlingen. Doel is de doorgaande leerlijn naar het vervolgonderwijs te verbeteren.
- De Kring Culemborgse bedrijven (KCB) voor projecten rondom ondernemend leren. De KCB, gemeente Culemborg, VO-scholen in Culemborg en ROC Rivor hebben de HUB Rivierenland ontworpen. Een platform waar de verbinding tussen onderwijs en bedrijfsleven duurzaam geborgd moet worden.
- Het bestuur SOML in Noord Limburg in verband met de ontwikkeling van Agora leren. Daarnaast de vijf andere schoolbesturen die ook in 2018 zijn gestart met een Agora-leerroute. Met deze besturen is gewerkt aan het oprichten van een landelijke vereniging die als platform voor de borging van de kwaliteit van de Agora-scholen zal gaan functioneren.
- De gemeente Culemborg vanuit haar verantwoordelijkheid voor onderwijs en jeugd in Culemborg, maar ook in projecten, zoals het stimuleren van de verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt.
- Educatieve partners in de vorm van scholen in binnen- en buitenland (zie onder Internationalisering).
- Het Nuffic, ten behoeve van de netwerken voor Global Citizen school en tweetalig onderwijs.

- Scholen voor voortgezet onderwijs in de regio, met name: Lek en Linge in Culemborg/Geldermalsen en het Linge college in Tiel. Met Lek en Linge is voor het eerst een gezamenlijk event georganiseerd voor alle basisscholen uit de regio. Leerkrachten uit de groepen 8 kregen hier terugkoppeling over hun leerlingen van de eerste klas-mentoren van KWC en Lek en Linge.

4.7 Personeel

Het verzuimpercentage over 2019 is 3,75%. Nadat we in 2017 en 2018 te maken hadden met stijgende percentages voor ziekteverzuim, is in 2019 een daling ingetreden. We nemen aan dat dit een gevolg is van de intensivering van het frequent verzuimbeleid. De afdeling personeelszaken heeft daarin een goede rol gespeeld.

Verzuimpercentage

De staven geven de verzuimpercentages per maand aan. De dalende lijn geeft het gemiddelde percentage weer.

Leeftijdsopbouw (december 2019)

In de leeftijdsopbouw is de volgende trend waarneembaar: de leeftijdsgroep tussen 55 en 65 is iets afgenomen ten gunste van grofweg alle jongere leeftijdsgroepen. In 2018 was het percentage 55-65 36%. Doordat we, waar mogelijk, jonger personeel aantrekken, lijkt de verwachting gerechtvaardigd dat de komende jaren door natuurlijk verloop een betere balans in de leeftijdsopbouw zal ontstaan.

Leeftijd	15-25	25-35	35-45	45-55	55-65	65+
Aantal medewerkers	3	41	44	41	70	7
In procenten	1%	20%	21%	20%	34%	3%

Natuurlijk verloop door AOW ten opzichte van de verwachte leerlingendaling

Uit onderstaande tabel blijkt dat de genoemde te verwachten balans vanuit natuurlijk verloop niet hoeft te leiden tot boventaligheid door krimp. In de prognose krimpt het leerlingenaantal minder dan de groep die door pensionering zal uitstromen. Tezamen met een ruime flexibele schil (zie de volgende tabel) zou het KWC op het gebied van de werkgelegenheid de toekomst goed aan moeten kunnen.

Kalenderjaar	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Vermindering bruto fte in % t.o.v. 01-01-2020	2%	4%	6%	11%	17%	20%	23%	27%
Vermindering lln. Aantal in % van 01-10-2020	0%	1%	-1%	0%	4%	6%	10%	12%

Flexibele schil

Schooljaar	Vast	Tijdelijk	Fte totaal	Flex. schil
2014-2015	131,5	18,1	149,6	12%
2015-2016	131,8	25,5	157,3	16%
2016-2017	135,4	22,9	158,3	14%
2017-2018	129,9	27,3	157,2	17%
2018-2019	133,9	24,0	157,9	15%
2019-2020*	139,8	24,3	162,1	15%

Deze cijfers zijn gebaseerd op de stand per 1 oktober met een verwachting voor de rest van het schooljaar.

Aandeel personele en overige kosten en resultaat in een percentage van de totale opbrengst

Het aandeel personele lasten is in 2019 iets gedaald ten opzichte van 2018. Voornamelijk veroorzaakt door jonger personeel dat lagere lasten oplevert. Het streven is om een aandeel personele lasten te hebben van maximaal 78%. Dit lukt de laatste jaren goed.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Gemid.
Personeel	78,1%	75,6%	77,3%	79,2%	79,5%	77,7%	76,1%	75,1%	77,3%
Overige kosten	20,5%	22,1%	21,9%	21,9%	20,9%	20,9%	21,5%	21,4%	21,4%
Resultaat	1,4%	2,3%	8,0%	-1,1%	-0,3%	1,4%	2,4%	3,5%	2,2%

4.8 Huisvesting

Zoals aangegeven in het Jaarverslag 2018 vraagt het in standhouden van de twee gebouwen van het KWC twee keer zoveel als aan materiele bekostiging is ontvangen. Daarvan is het energiegebruik van het gebouw Beethovenlaan een belangrijk onderdeel. De energiekosten in dat gebouw zijn ruim hoger dan gemiddeld.

Het KWC heeft de beschikking over twee gebouwen:

1. Beethovenlaan 1
 Bouwjaren 1969, 1994 en 2006. Vierkante meters: 12.287.
2. Gershwinhof 1
 Bouwjaar 2004. Vierkante meters: 5.112.

De combinatie van de hoge onderhoudskosten en de wens van de gemeente Culemborg om werk te maken van het verduurzamen van alle schoolgebouwen in de gemeente leidde in 2019 tot de start van het gesprek over de toekomst van het gebouw Beethovenlaan.

Uit een door de gemeente Culemborg uitgevoerd onderzoek is gebleken dat de kosten voor het verduurzamen met als doel het energieneutraal maken van het gebouw, onacceptabel hoog zijn. Ook is het zo dat het gebouwdeel uit 1969 feitelijk al afgeschreven is.

Met betrekking tot het begrip renovatie, een tot nu toe onbekend begrip in de bekostigingsregels voor huisvesting van scholen, zijn er in 2019 landelijke ontwikkelingen geweest. Er was tussen de sectorraden en de Vereniging Nederlandse Gemeenten een principeakkoord dat renovatie een juridische status geeft. Daardoor zouden renovaties die leiden tot een levensduurverlenging van tenminste 25 jaar (deels) voor rekening van de gemeenten komen. Inmiddels ligt er een wetsvoorstel dat nog in de Tweede Kamer behandeld moet worden en waarvan de verwachting is dat het in de eerste helft van 2021 als wet in werking zal treden.

Het gesprek met de gemeente over een oplossing voor het gebouw Beethovenlaan is in 2019 geïntensiveerd. Enkele malen is er overleg geweest tussen de wethouder en de school, waarbij ook een vertegenwoordiging van de Raad van Toezicht aanwezig was. Er is afgesproken dat de gemeente een projectbureau zou selecteren dat de opdracht zou krijgen om plannen voor de verduurzaming van het gebouw Beethovenlaan uit te werken. De school werd betrokken bij de selectie van het projectbureau dat eind 2019 aan de opdracht begon en rond mei 2020 een concreet plan voor verduurzaming zal opleveren.

Andere maatregelen voor vergroening en verduurzaming die het KWC zelf in 2019 heeft genomen zijn:

- Een proef met het ombouwen van PL- en TL-armaturen naar Ledverlichting, dit is nodig voor die plekken waarbij het door de constructie niet economisch is om de armaturen als geheel voortijdig te vervangen.
- Vervangen van reeds afgeschreven TL-armaturen door Ledverlichting. In het gebouwdeel 1969 worden momenteel alleen noodzakelijke aanpassingen gedaan.

Ten slotte werden bij beide gebouwen zogenaamde gezonde schoolpleinen gerealiseerd. Dit was een initiatief en grote wens van de sectie bewegingsonderwijs die zelf voor een groot deel ook de bekostiging van de pleinen heeft verworven door het aanvragen van verschillende subsidies. De pleinen dagen leerlingen uit tot bewegen, hetgeen in de praktijk ook zeker waarneembaar is.

4.9 Financieel

Resultaat in vergelijking met de begroting

De jaarrekening 2019 sluit met een positief exploitatieresultaat van ruim € 584.126.

Dit is bijna € 433.000 hoger dan begroot. De belangrijkste oorzaken van het verschil met de begroting zijn:

Baten

- Rijksbijdragen personeel: in december is er een incidentele verhoging van de bekostiging geweest van € 261.805. Het was onmogelijk om dit geld in zo'n kort tijdsbestek in het boekjaar nog uit te geven. Dit bedrag wordt gereserveerd voor uitgaven in 2020 en 2021. De rijksbijdrage is medio 2019 verhoogd ter dekking van de kosten van salarisverhogingen inclusief die in de nog uit af te sluiten cao per 1 oktober 2019. Per 1 juni 2019 is er een loonsverhoging doorgevoerd (conform de cao 2017-2019), maar daarmee is slechts een deel van de financiële ruimte voor 2019 besteed. Verwacht mocht worden dat er in 2019 nog een verhoging zou komen voor de rest van de ruimte. Omdat er echter nog geen nieuwe cao is afgesloten is er om en nabij € 155.000 van de verhoging niet uit gegeven. Dit bedrag wordt gereserveerd voor te verwachten inhaalmaatregelen in 2020.
- Rijksbijdragen materieel: deze kwam € 7.792 boven het begrote bedrag.
- Baten detacheringen, de detacheringen voor het schooljaar 19-20 zijn lager dan begroot € 2.550.
- Dit jaar zijn er een aantal subsidies toegekend en uitgevoerd voor specifieke onderwerpen die niet voorzien waren in de begroting, onder andere voor curriculumontwikkeling.
- Baten 2^e geldstroom: ouderbijdragen en excursies € 80.000 hoger dan begroot, door een te lage schatting voor activiteiten in de begroting.

Lasten

- De Personele lasten waren € 112.000 hoger dan verwacht. Enerzijds waren er meevallers op de salarislasten en de uitkeringskosten voor de WW. Tegenvallers waren de transitievergoedingen, o.a. aan medewerkers die in het verleden in de WAO zijn ingestroomd en eind 2019 alsnog moesten worden betaald en de inzet van meer extern personeel dan begroot, voornamelijk als gevolg van ziektevervanging. Ook de toename van de voorziening LPB-verlof is hoger dan begroot. Het begroten van de benodigde toevoeging aan de voorziening voor het opnemen van Spaarverlof blijft bijzonder lastig. Het berekenen kan pas na afsluiting van het boekjaar als alle opgenomen uren tot 31 december zijn verwerkt, terwijl de opbouw van deze uren op schooljaarbasis plaatsvindt. Om deze reden zijn de tussentijdse forecast op dit vlak niet 100% voorspellend. Dit onderdeel in de cao dat ingevoerd is ter verlichting van de werkdruk levert een stevige hoeveelheid administratie op. Met ingang van het schooljaar 18-19 moeten de oudste gespaarde uren in geld worden omgerekend en bij opname van uren is het dan geldende salaris bepalend voor het uurtarief. Hierdoor ontstaat er een administratie, deels in geld en deels in uren, welke voor menige werknemer volstrekt ondoorzichtig is.
- De Afschrijvingslasten zijn € 2.600 lager dan begroot.
- De huisvestingskosten zijn € 25.000 hoger dan begroot. Belangrijkste oorzaken hiervoor zijn: hoger overig dagelijks onderhoud en schoonmaak van de gebouwen en uitbreiding van abonnementen voor onderhoud van technische installaties.
- De Overige Lasten zijn in totaal € 108.000 hoger dan begroot, voornamelijk door de hogere kosten van de 2e geldstroom (€100.000), hier staan echter ook hogere bijdragen tegenover (€ 80.000) Het verlies op de 2e geldstroom wordt deels veroorzaakt door de kantine, de personeelskosten kunnen niet volledig worden terugverdiend: dit verlies is € 5.000 hoger dan begroot. Daarnaast is er een verlies op de Eurekaklas, wat niet was begroot. Daarnaast zijn er extra uitgaven gedaan voor Leermiddelen, o.a. als stimulering voor de aanschaf van Chromebooks.

Resultaat 2019 in vergelijking met 2018

Resultaat

Het resultaat is dit jaar ruim 200.000 hoger dan over 2018. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat baten niet konden worden besteed in dit jaar.

Baten

De ontvangen rijksbijdrage was in 2019 € 743.216 hoger dan in 2018. Zoals al eerder vermeld is er hiervan € 416.805 niet uitgegeven, (1) doordat er geen nieuwe cao is afgesloten en (2) doordat er in december eenmalig een bedrag bovenop de reguliere bekostiging is ontvangen.

Ten opzichte van het vorige boekjaar zijn er ook meer (project) subsidies aangevraagd, onder andere voor Curriculum.nu, Lenteschool en voor de afdeling Pro zijn subsidies ontvangen van de Gemeente Culemborg en Rivierenland. Een meerjarig Europees uitwisselingsproject is dit jaar afgerond. In het kader van de Gezonde school zijn er sportcourts op de schoolpleinen aan de Beethovenlaan en de Gershwinhof aangelegd. Een deel hiervan is gefinancierd vanuit een subsidie van €50.000 van de Provincie Gelderland en andere (sponsor) bijdragen van zowel bedrijfsleven als leerlingen. De netto-investering door de school is geactiveerd.

Kosten en opbrengsten van de 2de geldstroom bleven nagenoeg gelijk. Ook de verliespost op de kantine wijkt nauwelijks af ten opzichte van vorig jaar.

Lasten

De toename van de personele lasten wordt o.a. verklaard door een cao-verhoging per 1 juni van 2,15%. De verhoging van de pensioenpremie en andere sociale lasten. Het gemiddelde aantal fte's is toegenomen met 1,5 tot 159,7 fte. In dit boekjaar zijn er transitie vergoedingen uitbetaald.

De kosten voor externe inzet zijn dit jaar beduidend hoger, omdat een deel van de ziektevervanging door middel van externe inzet is opgevangen.

De verbouwing van A5/A6 in het laatste kwartaal 2018, zorgen voor een belangrijk deel voor de toename van de afschrijvingskosten.

De huisvestingslasten zijn toegenomen door extra uitbestede schoonmaakkosten, eenmalig onderhoud en herziening van onderhoudsabonnementen.

Boven de algemene prijsstijgingen in de overige- en beheerlasten zijn er licenties opgenomen van vorige jaren die nog niet eerder waren gefactureerd.

Toekomstverwachtingen 2020

De jaarlijkse ontwikkeling van aantal aanmeldingen kent een wisselend verloop. Een jaarlijks aantal aanmeldingen van 350 (inclusief instroom in hogere leerjaren) is nodig om als school een stabiel aantal leerlingen te houden.

Het aantal aanmeldingen kende in het verleden echter een zeer wisselend verloop, de laatste jaren lijkt daar echter wel een stabilisatie in te zijn ontstaan, dit ondanks de autonome leerlingendaling in het voedingsgebied:

<u>Jaar</u>	<u>Aanmeldingen en Instroom</u>	<u>Uitstroom</u>	<u>Aantal lln. per 1-10</u>
2013	350	337	1676
2014	313	355	1634
2015	401	342	1693
2016	324	354	1663
2017	340	296	1707
2018	358	368	1697
2019	382	382	1697

Momenteel lijken de aanmeldingen voor klas 1 in 2020 rond de 315 uit te komen. Dit laatste aantal is beperkt lager dan verwacht, er was al rekening gehouden met een lager aantal als gevolg van de terugloop van het aantal kinderen in ons voedingsgebied. De sterk wisselende aantallen aanmeldingen in het verleden zorgen ook voor een wisselend aantal leerlingen in de examenklassen. In schooljaar 2019-2020 is het aantal examenkandidaten in sommige opleidingen wat lager waardoor het aantal leerlingen in 2020 op het KWC beperkt zal dalen. In de prognose was uitgegaan van een daling naar 1680, maar door de lagere instroom kunnen dat 5 tot 10 leerlingen minder worden.

Duidelijk is dat de twee scholen voor VO in Culemborg communicerende vaten zijn, de groei van de ene school in een jaar veroorzaakt krimp bij de andere school en in het jaar erna volgt dan vaak een tegenreactie. De toekomst is daarom onzeker: een terugloop van het aantal potentiële leerlingen in het voedingsgebied, de in 2016 gestarte nieuwe PC-school voor vmbo-tl en havo in Geldermalsen en de stevige concurrentie van de gefuseerde scholen in Geldermalsen en Culemborg zorgen ervoor dat het KWC zijn uiterste best moet blijven doen om zijn marktaandeel te handhaven.

Gezien de wisselende ontwikkelingen van het leerlingenaantal de laatste jaren en de verwachte terugloop van het aantal potentiële leerlingen blijft het noodzakelijk om met een flexibele schil te werken in het personeelsbestand.

Doelstelling is om deze schil gemiddeld boven de 10% te houden: dit percentage geeft een veilige marge om bij krimp het aantal formatieplaatsen in gelijke mate af te laten nemen. Het lukt goed om dit percentage steeds te halen. In het algemeen beweegt het percentage zich tussen de 10 en 15 %.

Balans per 31 december 2019

Liquiditeit

De liquiditeitsratio ultimo 2019 gestegen van 1,8 naar 2,2. Deze verhoging is een gevolg van de hogere bekostiging die niet geheel is uitgegeven. Op basis van landelijke criteria voor het onderwijs (VO-raad: tussen 0,5 en 1,5 en anderen geven aan tussen 1,5 en 2,0) is de directie van mening dat de liquiditeitspositie ruim voldoende is. De verwachting is dat hij in de toekomst rond de 2,0 blijft.

Solvabiliteit

De solvabiliteit is dankzij het positieve resultaat van 2019 gestegen naar 44,4%. Daarmee blijft de solvabiliteit ruim boven de signaleringsgrens van 20%.

Weerstandvermogen

Voor het weerstandvermogen zijn tussen OC&W en de VO-Raad afspraken gemaakt ten aanzien van de signaleringsgrenzen. Op grond hiervan kan de reservepositie van de instelling worden beoordeeld. Afspraak is dat het weerstandvermogen tussen de 10% en 40% mag zijn. Op basis van een achttiental geformuleerde risicogebieden heeft de directie in de meerjarenbegroting 2014 - 2021 het risicoprofiel vastgesteld als bovengemiddeld tot hoog. Hierbij is geen rekening gehouden met de relatief hoge flexibele schil in het personeelsbestand. Het risicoprofiel is bepalend voor het gewenste weerstandvermogen, bij dit risicoprofiel moest het weerstandvermogen groeien naar 20%. Het verloop in de afgelopen jaren ziet er als volgt uit:

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
13,5%	15,4%	17,1%	17,9%	17,0%	16,0%	16,7%	18,3%	20,9%

De sterke stijging van het weerstandvermogen met 2,5% tot boven de 20% is het gevolg van de extra baten in 2019 die nog niet konden worden uitgegeven. We verwachten dat het weerstandvermogen bij de besteding van deze middelen komend jaar weer iets zal dalen. In de meerjarenbegroting is te zien dat het weerstandvermogen boven de 20% zal blijven.

Kapitalisatiefactor

De commissie Don heeft in het verleden op verzoek van de minister uitspraken gedaan over de vermogenspositie van onderwijsinstellingen. Naast het weerstandvermogen heeft de commissie Don een extra kengetal geïntroduceerd, de zogenaamde Kapitalisatiefactor: (het balanstotaal +/- gebouwen en terreinen) gedeeld door totale baten. Er zijn verschillende signaleringsgrenzen voor kleine en grote besturen. Het bestuur van een school met de grootte van het KWC wordt gezien als een groot bestuur. Voor dergelijke besturen stelt de commissie Don een maximum voor van 35% als signaleringsgrens. Boven deze grens kan er sprake zijn van onnodig oppotten van onderwijsgelden.

Het KWC valt vanaf de introductie van dit kengetal onder de signaleringsgrens van de commissie Don, maar de incidentele uitkering in december 2019 heeft tot een kleine overschrijding van de signaleringsgrens geleid. De afgelopen jaren zag het verloop er als volgt uit:

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
26,7%	31,8%	33,3%	32,1%	30,9%	29,0%	30,4%	31,4%	35,6%

Bestemming exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat gaat voor een deel ten gunste van de Algemene Reserve omdat een aantal bestemmingsreserves vrijvallen, aangezien de betreffende posten inmiddels zijn verwezenlijkt. De bestemmingsreserve privaat voor KWC Kansrijk wordt verhoogd met de ontvangen bijdragen van ouders, verminderd met de in dit boekjaar uitgegeven bedragen.

Dit boekjaar is er bekostiging ontvangen die niet geheel uitgegeven kon worden. In december is er een incidentele verhoging van de bekostiging ontvangen van € 261.805. Dit bedrag is geheel in de bestemmingsreserve Publiek opgenomen.

De in de bekostiging opgenomen cao-verhogingen konden niet volledig worden uitbetaald omdat er geen nieuwe cao is afgesloten. Hierdoor is er € 155.000 niet benut, ook dit bedrag is in de bestemmingsreserve Publiek opgenomen.

Mutaties in het Eigen Vermogen:

Algemene Reserve per 1-1-2019 **1.564.649**

Resultaat 2019 584.126

Mutaties in de Reserves:

Bestemmingsreserve Publiek -386.263

Bestemmingsreserve Privaat 12.568

Besteding bestemmingsfonds privaat: KWC Kansrijk 1.255

Toename Algemene Reserve 211.686

Algemene Reserve per 31-12-2019 **1.776.335**

Bestemmingsreserve Publiek per 1-1-2019 **1.054.504**

Afname i.v.m. afschrijvingen: - 30.542

Toevoeging (extra) bekostiging die niet uitgegeven kon worden dit boekjaar 416.805

Algemene Reserve per 31-12-2019 **1.440.767**

Bestemmingsreserves Privaat per 1-1-2019 **214.945**

Afname i.v.m. afschrijvingen - 12.568

Bestemmingsreserve per 31-12-2019 **202.377**

Ouderbijdrage KWC Kansrijk **26.091**

Besteding -10.356

Toevoeging 9.101

Bestemmingsfonds per 31-12-2019 **24.836**

Begroting 2020 in vergelijking met exploitatie 2019

	<u>Begroting 2020</u>	<u>Exploitatie 2019</u>
BATEN		
3.1 Personeel	13.336.176	13.452.884
3.1 Materieel	2.129.158	2.205.259
3.4 Baten in opdracht van derden	0	
3.5 Verhuur, detachering	114.833	107.651
3.5 Bijzondere baten	54.200	52.200
3.5 Deelnemersbijdragen (2e geldstroom) incl. kantine	646.576	695.570
5.0 Financiële baten	500	577
Totaal baten	16.281.443	16.514.101
LASTEN		
4.1 Personele lasten	13.029.816	12.457.281
4.2 Afschrijvingen	430.000	469.402
4.3 Huisvestingslasten	1.017.250	1.041.705
4.4 Overige lasten (adm&beheer en onderwijs)	1.233.849	1.212.270
4.4 Overige lasten (2e geldstroom) incl. kantine	685.551	747.266
5.0 Financiële lasten	1.750	2.051
Totaal lasten	16.398.216	15.929.975
Saldo exploitatie	116.773	584.126

4.10 Continuïteitsparagraaf

Zoals elk jaar is eind 2019 de prognose voor het aantal leerlingen voor de komende 7 jaar gemaakt. Als basis zijn de verwachte instroomgegevens van de gemeente Culemborg (Postmus) en die van DUO gebruikt. Daarnaast is gewerkt met de eigen doorstroomcijfers op basis van de leerlingenaantallen per 1 oktober 2019. Qua instroom is gewerkt met drie scenario's, waarbij de aanmeldingen in de komende jaren elk jaar afnemen ten opzichte van het jaar ervoor. Het aantal voor 2020 is als volgt bepaald:

- negatief = beduidend minder aanmeldingen dan in 2019 (320)
- positief = beperkt minder aanmeldingen dan in 2019 (360)

Het gemiddelde tussen positief en negatief (340) is in de onderstaande berekeningen opgenomen (op 1 april 2020 waren er echter 314 aanmeldingen voor klas 1, waardoor het totaal aantal leerlingen in 2020 meer zal dalen dan verwacht!

Op basis van deze instroomcijfers zijn voor de komende jaren prognoses bekend van de leerlingenaantallen. Op basis van die cijfers wordt de lesbehoefte bepaald en de inzet van het Onderwijsgevend Personeel.

In onderstaande cijfers voor personeel is rekening gehouden met het natuurlijk verloop en de mogelijkheden die de flexibele schil biedt om bij krimp het personeelsbestand te verminderen.

Verwachtingscijfers		gegevens per 31 december:				
		t-1 2018	t 2019	t+1 2020	t+2 2021	t+3 2022
<u>Personele bezetting in fte</u>						
Management/Directie	Directie	8,9	8,0	8,0	7,0	7,0
Onderwijzend Personeel		112,5	115,4	113,5	115,0	112,5
Overige medewerkers	OOP	11,0	11,0	10,7	10,7	10,4
	AOP	26,4	27,1	26,5	26,5	26,4
		37,4	38,1	37,2	37,2	36,8
Totaal		158,8	161,5	158,7	159,2	156,3
<u>Leerlingenaantallen</u>						
	HAVO/VWO	956	948	892	890	856
	AGORA	55	107	161	210	246
	VMBO/PrO	686	642	627	614	591
Totaal		1697	1697	1680	1714	1693
<u>Kengetallen:</u>						
	Leerling - Personeel Ratio	10,7	10,5	10,6	10,8	10,8
	Leerling - Leraar ratio	15,1	14,7	14,8	14,9	15,0

Meerjarenbegroting 2020-2025

De meerjarenbegroting wordt jaarlijks toegevoegd aan de begroting voor het volgende jaar. Op deze wijze heeft de Raad van Toezicht de noodzakelijk goedkeuring van de meerjarenbegroting gegeven voordat deze cijfers in het jaarverslag worden opgenomen. Het gevolg is dat de leerlingaantallen voor het eerstvolgende jaar een prognose zijn en de ervaring leert dat de aanmeldingen fors kunnen fluctueren.

In de meerjarenbegroting is voor 2020 uitgegaan van een lager aantal aanmeldingen als gevolg van de autonome daling van het aantal kinderen in het voedingsgebied van de school. Daarnaast wordt rekening gehouden met een normale uitstroom van het aantal examenleerlingen: gevolg is dat het aantal leerlingen in 2020 beperkt zou afnemen. De cijfers blijken in april 2020 negatief af te wijken van de prognose, het leerlingenaantal zal in 2020 meer dalen dan in de meerjarenbegroting was verwacht. In de meerjarenbegroting is uitgegaan van grotendeels proportioneel veranderende baten en lasten als gevolg van het leerlingenaantal.

De afschrijvingslasten zijn de afgelopen jaren als gevolg van het gevoerde investeringsbeleid verminderd. In de meerjarenbegroting is deze dalende tendens niet meer zichtbaar, aangezien de investeringen nu op het verwachte minimum staan.

De personeelskosten nemen als gevolg van de verplichte jaarlijkse periodieken met 0,5% toe, de huisvestingslasten zijn in principe constant, maar laten we deels stijgen met de verwachte prijsverhoging waarvoor door de krimp te weinig compensatie zal worden ontvangen. Er is geen rekening gehouden met prijsstijgingen of verhoging van salarisschalen als gevolg van cao-onderhandelingen, evenmin met extra bekostiging als gevolg van dit soort verhogingen. Op basis van de leeftijdsopbouw van het personeel mag verwacht worden dat er geen problemen zijn met boventaligheid van personeel bij de verwachte langzame krimp.

De door de VO-raad 'Verwachte relevante financiële mutaties' zoals die in november 2019 bekend waren, zijn in de meerjarenbegroting meegenomen.

Het dalende exploitatieresultaat ontstaat voor een belangrijk deel door de constante huisvestingslasten, het dalende leerlingenaantal en de verminderde inkomsten als gevolg van het plan voor vereenvoudiging van de bekostiging. De kosten voor de Huisvesting (inclusief Groot Onderhoud) zijn op de langere termijn voor de school niet verantwoord. De oorzaken hiervoor liggen voornamelijk in de lagere inkomsten als gevolg van de verwachte leerlingendaling en de hoge kosten voor onderhoud en instandhouding. De hoge kosten worden veroorzaakt door zowel de ouderdom als de constructie van het gebouw aan de Beethovenlaan. Vooralsnog gaan we er van uit dat er in de komende 5 jaar nog geen nieuw- of verbouw zal plaatsvinden. Hoewel de gesprekken met de gemeente positief zijn, is er nu nog geen zicht op een tijdsfasering.

Het dalende exploitatieresultaat moet in dit kader gezien worden als een duidelijke waarschuwing. De mate en de snelheid waarin het KWC last zal hebben van de autonome leerlingendaling is hierin een zeer lastige te voorspellen factor. Het leerlingenaantal heeft zich in 2019 positief ontwikkeld, maar in 2020 zien we plots een sterkere daling van de aanmeldingen. Voorzichtigheid is het devies en de lopende gesprekken met de gemeente over de huisvesting aan de Beethovenlaan zijn voor de lange termijn belangrijk om ook op financieel gebied het KWC gezond te houden.

Meerjarenbegroting

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Leerlingenaantal	1.697	1697	1680	1714	1693	1636	1596
BATEN							
Personeel	13.536.794	13.424.509	15.395.775	15.678.923	15.458.626	14.910.820	14.519.587
Materieel	2.228.960	2.155.658					
Overige baten	52.200	54.200	54.200	54.200	54.200	54.200	54.200
Baten 2e geldstroom	695.570	646.576	640.099	653.054	645.052	623.334	608.094
Financiële baten	577	500	1.000	0	0	0	0
Totaal	16.514.101	16.281.443	16.091.074	16.386.177	16.157.878	15.588.354	15.181.881
LASTEN							
Personele lasten	12.457.281	13.029.816	12.635.064	12.892.088	12.738.338	12.307.443	12.005.060
Afschrijvingen	469.402	430.000	430.000	430.000	430.000	430.000	430.000
Huisvestingslasten	1.041.705	1.017.250	1.019.250	1.019.250	1.020.250	1.024.250	1.029.250
Overige lasten	1.212.268	1.233.849	1.223.548	1.245.149	1.231.807	1.196.095	1.171.684
Overige lasten (2e geldstroom) incl.	747.268	685.551	678.683	692.419	683.935	660.908	644.749
Financiële lasten	2.051	1.750	1.700	1.600	1.500	1.500	1.400
Totaal	15.929.975	16.398.216	15.988.245	16.280.506	16.105.830	15.620.196	15.282.143
Saldo exploitatie	584.126	-116.773	102.829	105.671	52.048	-31.842	-100.262
Specificatie exploitatieresultaat:							
- Personeel	1.079.513	394.693	2.760.711	2.786.835	2.720.288	2.603.377	2.514.527
- Materieel	-494.415	-525.441	-2.672.798	-2.694.399	-2.682.057	-2.650.345	-2.630.934
- Overige baten	52.200	54.200	54.200	54.200	54.200	54.200	54.200
- 2e geldstroom	-51.698	-38.975	-38.584	-39.365	-38.883	-37.574	-36.655
- Financiële baten & lasten	-1.474	-1.250	-700	-1.600	-1.500	-1.500	-1.400
Resultaat	584.126	-116.773	102.829	105.671	52.048	-31.842	-100.262

In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met een wijziging van de bekostiging in 2021, er komt waarschijnlijk één bekostiging voor Personeel en Materieel. De in 2019 verwachte negatieve effecten van deze stelselwijziging zijn in de jaren vanaf 2021 verwerkt.

Meerjaren Balansgegevens 2019-2025

Balans per einde boekjaar

* € 1,-	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
Activa								
Vaste Activa								
Materiële vaste activa	3.392.270	3.342.093	3.362.093	3.432.093	3.452.093	3.522.093	3.542.093	3.562.093
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste Activa	3.392.270	3.342.093	3.362.093	3.432.093	3.452.093	3.522.093	3.542.093	3.562.093
Vlottende activa								
Vorderingen	201.388	320.385	293.924	290.980	296.869	293.231	283.359	276.431
Liquide middelen	3.232.049	4.099.903	3.779.591	3.980.364	3.840.146	3.805.832	3.518.862	3.160.528
Totaal vlottende activ	3.433.437	4.420.288	4.073.515	4.271.344	4.137.015	4.099.063	3.802.221	3.436.959
Totaal Activa	6.825.707	7.762.381	7.435.608	7.703.437	7.589.108	7.621.156	7.344.314	6.999.052
Passiva								
Eigen Vermogen	2.860.189	3.444.315	3.327.542	3.430.371	3.536.042	3.588.090	3.556.248	3.455.986
Voorzieningen	2.046.698	2.299.999	2.089.999	2.254.999	2.034.999	2.014.999	1.769.999	1.524.999
Langlopende Schulden	0	0	0	0	0	0	0	0
Kortlopende Schulden	1.918.820	2.018.067	2.018.067	2.018.067	2.018.067	2.018.067	2.018.067	2.018.067
Totaal	6.825.707	7.762.381	7.435.608	7.703.437	7.589.108	7.621.156	7.344.314	6.999.052

De Liquide Middelen zullen ten opzichte van de stand per 31-12-2019 dalen als gevolg van de verwachte hogere uitgaven aan Groot Onderhoud. De Kortlopende schulden bestaan voornamelijk uit vooruit ontvangen bedragen (subsidies en ouderbijdragen) en verplichtingen voor vakantiegeld en bindingstoelagen. Het verloop van het Eigen Vermogen is het gevolg van de geprognostiseerde exploitatieoverschotten/tekorten. Gezien de verwachte krimp zal dit, bij ongewijzigd beleid, gaan afnemen. De afname van de voorzieningen is het gevolg van de geplande uitgaven voor Groot Onderhoud.

Kengetallen	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Signaalwaarde
Kapitalisatiefactor	35,6%	34,8%	37,7%	37,0%	38,5%	38,9%	38,5%	Kap < 35%
Weerstandvermogen	20,9%	20,4%	21,3%	21,6%	22,2%	22,8%	22,8%	10% < WV < 40%
Solvabiliteit	44,4%	44,8%	44,5%	46,6%	47,1%	48,4%	49,4%	Solv > 20%
Rentabiliteit	3,5%	-0,7%	0,6%	0,6%	0,3%	-0,2%	-0,7%	0% < R < 5%
Liquiditeit	2,2	2,0	2,1	2,0	2,0	1,9	1,7	0,5 < Liq < 1,5

Rapportage aanwezigheid en werking van het risicobeheersings- en controlesysteem.

De planning en controlcyclus van het KWC kent de volgende elementen en cycli:

- Maandelijks een overzicht van uitgaven per budgethouder in vergelijking met de begroting.
- Maandelijks een exploitatie-cockpit per sector ten behoeve van de directie/bestuur.
- Maandelijks worden de financiën in de directie besproken in aanwezigheid van de staffunctionaris Financieel Economische Zaken.
- Managementrapportages, éénmaal per kwartaal, waarin verslag wordt gedaan over de volgende onderwerpen:
 - ✓ Onderwijstijd en lesuitval;
 - ✓ De financiële baten en lasten t/m het betreffende kwartaal in vergelijking met de begroting, vanaf kwartaal twee aangevuld met een forecast voor het betreffende jaar;
 - ✓ De formatie inzet en ziekte- en verzuim cijfers van personeel.
- Begrotingsproces, in oktober/november, waarin aan de hand van de laatste personele inzet de personele uitgaven van het volgende jaar worden begroot. Eventuele knelpunten worden gesignaleerd en moeten leiden tot maatregelen in het volgende schooljaar. De diverse budgethouders maken op basis van een vooraf toegekend budget hun deelbegroting.
- Tevens worden de kosten voor Groot Onderhoud begroot, de benodigde investeringen in overige huisvestingszaken, leermiddelen en ICT.
- In december wordt de meerjarenbegroting geactualiseerd op basis van de laatste begroting en de actuele bekostigingsinformatie.
- Het Formatieplan in april is op basis van de verwachte leerlingenaantallen, de actuele bekostigingsbedragen en salariskosten, verwachte ziektevervangings en aanpassingen in lessentabellen e.d. Eventuele voorgenomen maatregelen uit de begroting worden dan geëffectueerd.

Deze cyclus werkt goed en draagt bij aan een goed en tijdig zicht op de financiële stand van zaken. Sinds 2016 is de salarisverwerking niet meer uitbesteed, maar wordt dit in eigen beheer uitgevoerd middels een eigen AFAS Profit omgeving. In deze omgeving wordt ook de Financiële administratie uitgevoerd. De mogelijkheid om in AFAS-Insite workflows te implementeren biedt nieuwe waarborgen voor het hanteren van de AO-IB. Naast kostenbeheersing was dit een belangrijk argument voor de keuze van het pakket.

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden.

In het Strategisch beleid zijn de belangrijke risico's voor de ontwikkeling van het aantal leerlingen beschreven. Deze bestaan uit demografische krimp, de extra concurrentie van de Ida Gerhardt Academie (de nieuwe school voor tl, havo en vwo in Geldermalsen) en het grillige verloop van aanmeldingen. Om de eventuele plotselinge krimp die door deze factoren kan ontstaan op te kunnen vangen, houdt het KWC een flexibele schil aan van gemiddeld 15%. Daarnaast is het aantal fte dat de komende jaren door pensioen vacant wordt, hoger dan de verwachte krimp van de werkgelegenheid door de autonome leerlingendaling. Het KWC doet er natuurlijk alles aan om de aantrekkelijkheid van de school voor zowel leerlingen als werknemers op een hoog niveau te houden.

Gezien de ontwikkeling van Passend Onderwijs is de hoogte van de bekostiging van het Leerwegondersteunend onderwijs de komende jaren niet geheel zeker. Ook de bekostiging vanuit het Samenwerkingsverband voor ondersteuningsactiviteiten op de scholen is geen vaste inkomstenbron. Ook hier speelt de flexibele schil in het personeelsbestand een rol, omdat hiermee de extra zorgactiviteiten die vanuit het samenwerkingsverband worden bekostigd jaarlijks kunnen worden aangepast.

De in 2018 gepresenteerde plannen voor de vereenvoudiging van de bekostiging laten op termijn een vermindering van de bekostiging van € 500.000 zien. De vraag is of er nog wijzigingen gaan komen in de plannen voor en na de behandeling ervan in de 2^e kamer. Ter compensatie wordt er eerst naar besparingsmogelijkheden gezocht in de materiële kosten. In schooljaar 2018-2019 is de school geconfronteerd met langdurige ziekte op cruciale onderdelen van de organisatie van het onderwijs. Door externe inhuur, interne verbreding van de kennis en een gericht reïntegratietraject heeft het onderwijs geen problemen ondervonden en kon nieuwe software worden geïmplementeerd waardoor de afhankelijkheid van experts minder groot is geworden.

Rapportage Toezichthoudend orgaan
Zie bijlage.

5. Jaarrekening

5.1 Grondslagen voor de jaarrekening

Activiteiten

De Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs Culemborg en Omgeving te Culemborg is het bevoegd gezag van Het Koningin Wilhelmina College (KWC) en de activiteiten bestaan uit het verzorgen van voortgezet onderwijs voor havo/vwo en PrO/vmbo.

De stichting is gevestigd op Beethovenlaan 1, 4102 BM Culemborg en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41060415.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs Culemborg en Omgeving zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de jaarrekening

De jaarrekening over 2019 is opgesteld conform de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Titel 9 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Tevens is de richtlijn 660 van de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd. In deze richtlijn zijn voor de sector presentatie-, waarderings- en verslaggevingsvoorschriften geformuleerd.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Rapporteringsvaluta

De bedragen in de tabellen worden gepresenteerd in euro's.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden opgenomen voor de verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

Als ondergrens van de te activeren activa wordt € 500 gehanteerd.

De gebouwen en de daarbij behorende percelen zijn economisch eigendom van de gemeente Culemborg. Het juridisch eigendom berust bij de stichting. De gebouwen aan de Beethovenlaan en de Gershwinhof zijn deels gefinancierd uit eigen (private) middelen.

Het sportveld, waarvan de Stichting C.V.O. te Culemborg e.o. zowel juridisch als ook economisch eigenaar is, is opgenomen voor de verkrijgingsprijs van € 68.067, -. Het volledige eigendom hiervan is en blijft bij de stichting. Onder de activa zijn opgenomen de geherwaardeerde inventaris per 1 januari 1998 en de inventaris aangeschaft uit eigen (publieke) middelen.

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief/de kasstroomgenererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt waarbij een disconteringsvoet wordt gehanteerd.

De disconteringsvoet geeft geen risico's weer waarmee in de toekomstige kasstromen al rekening is gehouden.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en zijn direct opeisbaar.

Eigen vermogen

De algemene reserve (publiek) omvat de gecumuleerde exploitatieresultaten van de eerste geldstroom. De bestemmingsreserves (publiek/privaat) omvatten door het bestuur voorziene toekomstige grote uitgaven in het kader van investeringen en exploitatie niet zijnde een voorziening. Het bestemmingsfonds betreft de gecumuleerde exploitatiesaldi van de door ouders/verzorgers vrijwillig betaalde ouderbijdrage.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Pensioen

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling welke wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekorten bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening. Per 31 december 2019 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 97,8%.

Groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud is gevormd ter egalisatie van de kosten van groot onderhoud. Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

De Stichting maakt gebruik van de tijdelijke regeling waarbij het voor de boekjaren 2018 en 2019 is toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijspand, gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat.

Spaarverlof

De voorziening spaarverlof heeft betrekking op het opgebouwde recht op spaarverlof. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van spaarverlof is een voorziening gevormd. Betaalde bedragen inzake spaarverlof worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Levensfasebewust personeelsbeleid (LBP-verlof)

In de CAO 2016 – 2017 is een persoonlijk budget opgenomen van 50 uur voor elke medewerker en een aanvullend budget van 120 uur voor medewerkers vanaf 57 jaar. Deze uren kunnen ook gespaard worden. Het bevoegd gezag heeft een inschatting gemaakt in hoeverre gespaarde uren tot uitgaven zullen gaan leiden. Voor deze inschatting is een voorziening opgenomen, welke is gevormd tegen de nominale waarde van de toekomstige uitbetalingen.

Jubilea

Op basis van richtlijn 271 van de Raad voor de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

In de staat van baten en lasten worden verantwoord, met inachtneming van de eerdergenoemde waarderingsgrondslagen, de baten en lasten welke aan het boekjaar toegerekend moet worden.

Rijksbijdragen

Algemeen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

De Stichting heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Zie ook de grondslagen voor waardering van activa en passiva, bij Pensioenvoorziening.

Afschrijvingen en materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting Samenwerkingsverband Rivierenland en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Grondslagen voor overzicht van kasstromen

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

Ontvangen interest en betaalde intrest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

5.2 Balans per 31 december 2019 (na resultaatverdeling)

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
1 Activa		
Vaste Activa		
1.2 Materiële vaste activa	3.342.093	3.392.270
1.3 Financiële vaste activa		
	<hr/>	<hr/>
Totaal vaste activa	3.342.093	3.392.270
Vlottende activa		
1.5 Vorderingen	320.385	201.388
1.7 Liquide middelen	4.099.903	3.232.049
	<hr/>	<hr/>
Totaal vlottende activa	4.420.288	3.433.437
Totaal activa	<u>7.762.381</u>	<u>6.825.707</u>
2 Passiva		
2.1 Eigen vermogen	3.444.315	2.860.189
2.2 Voorzieningen	2.299.999	2.046.698
2.4 Kortlopende schulden	2.018.067	1.918.820
	<hr/>	<hr/>
Totaal passiva	<u>7.762.381</u>	<u>6.825.707</u>

5.3 Exploitatierkening 2019

	2019	Begroot 2019	2018
	€	€	€
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	15.516.883	15.151.748	14.773.667
3.2 Overige overheidsbijdragen en - subsidies	51.682	-	
3.4 Baten in opdracht van derden	17.910	-	3.498
3.5 Overige baten	927.049	668.764	892.484
Totaal Baten	16.513.524	15.820.512	15.669.649
Lasten			
4.1 Personeelslasten	12.457.281	12.345.558	11.922.108
4.2 Afschrijvingen	469.402	472.000	451.638
4.3 Huisvestingslasten	1.041.704	999.125	973.361
4.4 Overige lasten	1.959.537	1.852.094	1.944.746
Totaal Lasten	15.927.924	15.668.777	15.291.853
Saldo Baten en Lasten	585.600	151.735	377.796
5 Financiële baten en lasten	-1.474	-500	-1.013
Totaal resultaat	584.126	151.235	376.783

3.5 Overige baten betreffen de 2^e geldstroom, bijzondere baten en verhuur en detacheringen.

4.1 Aantal fte gemiddeld in 2019 159,7 fte en in 2018 158,2 fte.

4.4 Overige lasten bestaan uit kosten van beheer & administratie, leermiddelen en lasten 2^e geldstroom.

5.4 Kasstroomoverzicht

	2019 €	2018 €
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en Lasten	585.600	377.796
Aanpassing voor:		
Afschrijvingen	469.402	451.638
Mutaties voorzieningen	253.301	-61.265
Verandering in vlottende middelen:		
Voorraden		
Vorderingen	-118.997	-25.773
Schulden	99.247	183.591
Totaal Kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.288.553	925.987
Ontvangen interest	577	1.304
Betaalde interest	-2.051	-2.317
	-1.474	-1.013
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	1.287.079	924.974
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	419.225	498.986
Desinvesteringen in materiële vaste activa		
Desinvestering in financiële vaste activa		
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	419.225	498.986
Mutatie liquide middelen	867.854	425.988

5.5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

1.2 Materiële vaste activa

	Aanschaf- prijs	Afschrij- vingen cumulatief	Boek- waarde	Investe- -ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Aanschaf- prijs	Afschrij- vingen cumulatief	Boek- waarde
	1-1-2019	1-1-2019	1-1-2019				31-12- 2019	31-12- 2019	31-12- 2019
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
1.2.1 Gebouwen en terreinen Desinvestering	3.111.932	1.213.647	1.898.285	104.699		115.013	3.216.631	1.328.660	1.887.971
1.2.2 Inventaris en apparatuur Desinvesteringen	4.895.474	3.839.942	1.055.532	315.023		313.852	5.210.497	4.153.794	1.056.703
1.2.3 Andere vaste bedrijfsmiddelen	776.746	339.584	437.162	794		40.537	777.540	380.121	397.419
1.2.4 In uitvoering en voorstelbetalingen	1.291		1.291		1.291				
Materiële vaste activa	8.785.443	5.393.173	3.392.270	420.516	1.291	469.402	9.204.668	5.862.575	3.342.093

De afschrijvingspercentages zijn:

Terreinen:	n.v.t.
Gebouwen & aanpassingen:	2,5%-20%
Inventaris & apparatuur:	6,67%-33,33%
Andere bedrijfsmiddelen:	5%-20%

VV Vorderingen

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
1.5 Vorderingen		
1.5.1 Debiteuren	75.583	56.047
1.5.2 OCW/EZ		
1.5.6 Overige overheden	10.000	
1.5.6 Overige overheden Samenwerkingsverband	13.124	
1.5.7 Overige vorderingen	17.492	1.475
1.5.8 Overlopende activa	206.988	146.667
1.5.9 Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	2.802	2.802
<u>Vorderingen</u>	320.385	201.388
Uitsplitsing		
1.5.7.1 Personeel		
1.5.7.2 Overige		1.475
Overige vorderingen		1.475
1.5.8.1 Vooruitbetaalde kosten	105.219	132.883
1.5.8.2 Verstrekte voorschotten	7.890	8.175
1.5.8.3 Te ontvangen interest	374	964
1.5.8.3 Overige overlopende activa UWV transitie vergoeding	78.653	
1.5.8.3 Overige overlopende activa	14.852	4.646
Overlopende activa	206.988	146.667
1.5.9.1 Stand per 1-1	2.802	963
1.5.9.2 Onttrekking	1.185	
1.5.9.3 Dotatie	1.185	1.839
Voorzieningen wegens oninbaarheid	2.802	2.802

De vordering op het UWV heeft betrekking op de compensatie voor de betaalde transitie vergoedingen. De aanvraag is ingediend, niet bekend is wanneer het UWV de vordering kan afwikkelen.

EL Liquide middelen

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
1.7 Liquide middelen		
1.7.1 Kasmiddelen	627	2.771
1.7.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen	4.097.322	3.229.278
1.7.4 Gelden onderweg	1.954	-
<u>Liquide middelen</u>	4.099.903	3.232.049

Alle liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

EV Eigen vermogen

2.1 Eigen vermogen

	Stand 1-1-2019	Resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2019
	€	€	€	€
2.1.1 Algemene reserve	1.564.649	211.686		1.776.335
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)	1.054.504	386.263		1.440.767
2.1.3 Bestemmingsreserve (privaat)	214.945	-12.568		202.377
2.1.5 Bestemmingsfonds (privaat)	26.091	-1.255		24.836
<u>Eigen vermogen</u>	2.860.189	584.126		3.444.315
Uitsplitsing				
2.1.2.N Personeel	210.437	-		210.437
Materiële vaste activa	350.000	-		350.000
Onderwijspraktijkruimten	152.487	-3.979		148.508
Klimaatbeheersing	191.580	-26.563		165.017
Sociaal fonds	150.000	-		150.000
Extra bekostiging te besteden in '20 en '21		261.805		261.805
Verwachte salariskosten cao '20 over '19		155.000		155.000
<u>Bestemmingsreserve (publiek)</u>	<u>1.054.504</u>	<u>386.263</u>		<u>1.440.767</u>
Nieuwbouw Gershwinhof	172.372	-6.665		165.707
2.1.3.N Klimaatbeheersing	42.573	-5.903		36.670
<u>Bestemmingsreserve (privaat)</u>	<u>214.945</u>	<u>-12.568</u>		<u>202.377</u>
Ouderbijdrage KWC Kansrijk	26.091	-1.255		24.836
2.1.5.N <u>Bestemmingsfonds (privaat)</u>	<u>26.091</u>	<u>1.264</u>		<u>27.355</u>

De bestemmingsreserve (privaat) is gevormd voor de investeringen Nieuwbouw Gershwinhof en Klimaatbeheersing en vallen jaarlijks voor het afschrijvingsdeel vrij. Dit geldt ook voor de bestemmingsreserve (publiek) voor investeringen in klimaatbeheersing en onderwijspraktijkruimten.

Het bestemmingsfonds (Privaat) wordt gevoed door vrijwillige bijdragen van ouders, verminderd met de uitgaven in het boekjaar. Dit fonds heeft tot doel het ondersteunen van leerlingen voor wie schoolactiviteiten niet toegankelijk zijn op basis van de financiële (thuis) situatie.

De bestemmingsreserve (publiek) voor Sociaal fonds is gevormd om personele lasten op te vangen die ontstaan als gevolg van de demografische krimp. Bijvoorbeeld: kosten als gevolg van een sociaal plan, bijvoorbeeld om- en herscholing, transitievergoeding.

De bestemmingsreserve (publiek) voor materiele vaste activa is voor kosten samenhangend met (her) huisvesting.

De bestemmingsreserve (publiek) voor Personeel is voor lasten die ontstaan uit cao-afspraken met betrekking tot ouderenregelingen.

De bestemmingsreserve (publiek) voor extra bekostiging te besteden in 2020 en 2021 betreft bekostiging ontvangen in 2019 die niet in dat boekjaar besteed konden worden. Besteding vindt naar verwachting plaats in de komende 2 kalender jaren.

De bestemmingsreserve publiek voor verwachte salariskosten cao '20 over '19 betreft is gevormd omdat er in 2019 geen akkoord was voor de CAO VO. Deze bestemmingsreserve wordt in 2020 aangewend voor de salarisverhogingen die voortvloeien uit de nieuwe CAO VO.

VL Voorzieningen & LL Schulden

2.2 Voorzieningen

	Verlof	Jubileum uitkeringen	Transitiever- goedingen	Overige voorzieningen	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1-1-2019	353.826	131.000		1.561.872	2.046.698
Dotaties	259.492	51.753	12.731	240.000	563.976
Onttrekkingen	173.971	21.890		114.814	310.675
Vrijval					
Overige mutaties					
Stand per 31-12-2019	439.347	160.863	12.731	1.687.058	2.299.999

	Verlof	Personeels- voorzieningen	Transitiever- goedingen	Overige voorzieningen	Totaal
	€	€	€	€	€
Kortlopend deel <1 jaar	180.909	9.890	12.731	231.800	435.330
Langlopend deel >1 jaar < 5 jaar	103.390	83.655		1.130.328	1.317.373
Langlopend deel > 5 jaar	155.048	67.318		324.930	547.296

KS Kortlopende schulden

2.4 Kortlopende schulden		31-12-2019	31-12-2018
		€	€
2.4.3	Crediteuren	333.806	246.924
2.4.4	OCW/EZ	3.503	12.681
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	555.141	492.612
2.4.8	Schulden ter zake van pensioenen	163.191	151.050
2.4.9	Overige kortlopende schulden	13.379	24.196
2.4.10	Overlopende passiva	949.047	991.357
<u>Kortlopende schulden</u>		2.018.067	1.918.820
Uitsplitsing			
2.4.7.1	Loonheffing	554.160	491.484
2.4.7.2	Omzetbelasting	980	1.128
	Belastingen en premies sociale Verzekeringen	555.140	492.612
2.4.9.2	Aflossingsverplichting	0	0
			0
2.4.10.2	Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ	22.000	115.284
2.4.10.5	Vakantiegeld en -dagen	394.497	384.020
2.4.10.8	Overige	532.550	492.053
	Overlopende passiva	949.047	991.357
2.4.4	Betreft: Te verwachten premieverrekening 2019	€ 3.503	
2.4.10.2	Betreft Studieverlof te besteden in 2020	€ 6.000	
	Voorschot VSV	€ 16.000	

5.6 Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

Vorderingen:

In 2009 heeft de stichting C.V.O. Culemborg e.o. te Culemborg ervoor gekozen door middel van een stelselwijziging de vordering op OCW i.v.m. de vereenvoudiging bekostiging niet langer op te nemen in de balans. E.e.a. is ingegeven door beeldvorming welke ontstond in de cie. Don rondom de vermogenspositie van scholen in het voortgezet onderwijs en mede op advies van de VO-Raad.

In verband met een "wijziging richtlijn 660 onderwijsinstellingen" (RJ-uiting 2013-5) dient deze post met ingang van 2013 te worden opgenomen als niet in de balans opgenomen activa.

OCW	€ 912.395,--			
Verplichtingen				
	Boekjaar	1 jaar	1-5 jaar	>5 jaar
Huur apparatuur	€ 136.851	€ 136.851	€ -	
Huur lockers	€ 22.600	€ 22.600	€ 45.200	
Schoonmaak	€ 269.195	€ 266.708	€ 444.514	
Leermiddelen	€ 509.070	€ 461.800	€ -	

De bedragen zijn inclusief 21% BTW.

5.7 Overzicht verbonden partijen (model E)

De stichting C.V.O. Culemborg e.o. werkt samen met een aantal scholen:

- ROC Rivor in het kader van de ontwikkeling van doorlopende leerlijnen tussen VMBO en MBO.
- Via deelname in het bestuur van de Stichting Samenwerkingsverband Rivierenland, statutair gevestigd te Culemborg.
- Het Samenwerkingsverband Rivierenland heeft als doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen scholen te realiseren. De aard van deze activiteiten zijn overige activiteiten.
- Tot 1 augustus 2014 was stichting C.V.O. Culemborg penvoerder. Vanaf 1 augustus 2014 is Stichting Samenwerkingsverband Rivierenland verzelfstandigd met een eigen bekostiging van het ministerie van OCW. Consolidatie is niet van toepassing.

Het bestuur van het Samenwerkingsverband wordt gevormd door:

- Stichting Culemborgs Openbaar Voortgezet Onderwijs
- Stichting Voor Christelijk Voortgezet Onderwijs voor Culemborg en Omgeving
- Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Tiel
- Stichting Agrarisch Onderwijs Zuid Oost Nederland
- Stichting voor Openbaar Voortgezet Onderwijs Wageningen e.o.
- Stichting Punt Speciaal
- Stichting Oosterwijs
- Stichting De Onderwijsspecialisten
- Stichting Voor Persoonlijk Onderwijs

5.8 Verantwoording subsidies (model G)

G 1 Subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond?
Studieverlof 2019/20	1007818-1	20-9-2019	10.286	10.286	n
Studieverlof 2018/19	930032-1	23-7-2018	8.229	8.229	j
Aanv bekostiging techn VMBO	964099-3	19-12-2019	9.240	9.240	J
Lente- en zomerschool	Lenzo19235	10-4-2019	25.650	25.650	j

G2 Subsidies met verrekeningsclausule G2A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale kosten	Te verrekenen
--------------	--------------------	------------------	-------------------	---------------------------	---------------	---------------

G2B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing	Saldo 1-1	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale kosten 31-12	Saldo nog te besteden
--------------	--------------------	------------------	-------------------	-----------	--------------------------	-----------------------	---------------------	-----------------------

5.9 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) (Model H)

WNT-verantwoording 2019 Stichting C.V.O. voor Culemborg en Omgeving

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting C.V.O. voor Culemborg en Omgeving van toepassing zijnde regelgeving:

Het bezoldigingsmaximum in 2019 voor Stichting C.V.O. voor Culemborg en Omgeving is € 152.000, klasse D. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

Complexiteitspunten

Criterium driejaarsgemiddelde totale baten, aantal complexiteitspunten = 4

Criterium driejaarsgemiddelde aantal leerlingen, aantal complexiteitspunten = 2

Criterium gewogen aantal onderwijssoorten, aantal complexiteitspunten = 4

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.

	J.D.S.M Hengefeld-van Koningsbruggen
Functiegegevens	Rector-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0
Gewezen topfunctionaris?	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 104.515
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.403
<i>Subtotaal</i>	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 152.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	
Totaal bezoldiging	€ 122.918
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	
Gegevens 2018	
Functiegegevens	Rector-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0
Dienstbetrekking?	Ja

Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 96.611
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.755
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 146.000
Totaal bezoldiging 2018	€ 113.366

Toezichthoudende topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder.

Naam topfunctionaris	Functie
R. L. van Brakel	Voorzitter
B.J. Schuitemaker	Lid
M.H. Borgstein	Lid
E.B. Wits	Lid
J.A. van Dijk	Lid

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2019 geen ontsluitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

5.10 Toelichting op de onderscheiden posten van de exploitatierekening

	31-12-2019 €	31-12-2018 €
3.1 Rijksbijdragen		
3.1.1 Rijksbijdragen OCW/EZ	14.335.691	13.711.971
3.1.2 Overige subsidies OCW/EZ	692.543	632.784
Inkomenoverdracht van Rijksbijdragen		
3.2.2 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	488.649	428.912
Totaal Rijksbijdragen	15.516.883	14.773.667
	31-12-2019 €	31-12-2018 €
Overheidsbijdragen en – subsidies overige overheden		
Overige gemeentelijke subsidies	13.075	-
Overige overheden	38.607	
Totaal overige overheidsbijdragen en-subsidies overige overheden	51.682	-
3.4 Baten in opdracht van derden		
	31-12-2019 €	31-12-2018 €
3.4.2 Contractonderzoek	17.910	3.498
<u>Baten in opdracht van derden</u>	17.910	3.498
Uitsplitsing		
3.4.2.1 Internationale organisaties	17.910	1.048
3.4.2.5 Overige non-profit organisaties		2.450
Contractonderzoek	17.910	3.498
3.5 Overige baten		
	31-12-2019 €	31-12-2018 €
3.5.1 Verhuur	23.701	21.440
3.5.2 Detachering personeel	83.950	98.858
3.5.3 Schenking	52.200	52.200
3.5.5 Ouderbijdragen	615.772	622.567
Verkoop van onderwijsmateriaal	19.079	18.177
Catering	60.715	54.709
3.5.6 Overige	71.632	24.533
<u>Overige baten</u>	927.049	892.484

4.1 Personeelslasten

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
4.1.1 Lonen en salarissen	11.692.852	11.326.055
4.1.2 Overige personele lasten	791.668	656.791
4.1.3 Af: uitkeringen	27.239	60.738
<u>Personeelslasten</u>	12.457.281	11.922.108
Uitsplitsing		
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	9.065.731	8.861.522
4.1.1.2 Sociale lasten	1.164.614	1.122.786
4.1.1.3 Pensioenpremies	1.462.507	1.341.747
Lonen en salarissen	11.692.852	11.326.055
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen 1)	131.100	134.428
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	326.356	219.390
4.1.2.3 Overig	334.212	302.973
Overige personele lasten	791.668	656.791
Gemiddeld aantal fte's	159,7	158,2
1) exclusief onttrekking	200.846	15.103

4.2 Afschrijvingen

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
4.2.2 Materiële vaste activa	469.402	451.638
<u>Afschrijvingen</u>	469.402	451.638

4.3 Huisvestingslasten

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
4.3.1 Huur	21.618	18.802
4.3.2 Verzekeringen	-	-
4.3.3 Onderhoud	157.440	131.077
4.3.4 Energie en water	182.960	172.363
4.3.5 Schoonmaakkosten	411.595	378.436
4.3.6 Heffingen	9.608	7.783
4.3.8 Dotatie overige onderhoudsvoorzieningen	240.000	240.000
4.3.7 Overige	18.483	24.900
<u>Huisvestingslasten</u>	1.041.704	973.361

4.4 Overige lasten

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
4.4.1 Administratie en beheerslasten	584.317	551.430
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	627.953	676.457
4.4.4 Overige	747.267	716.859
<u>Overige lasten</u>	1.959.537	1.944.746

Specificatie honorarium

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
4.4.1.1 Onderzoek jaarrekening	25.023	23.716
4.4.1.2 Andere controleopdrachten	-	-
4.4.1.4 Andere niet-controledienst	-	-
Accountantslasten	25.023	23.716

5 Financiële baten en lasten

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
5.1 Rentebaten	577	1.304
5.4 Overige opbrengsten fin. Vaste activa	-	-
5.5 Rentelasten en overige bankkosten	2.051	2.317
<u>Financiële baten en lasten</u>	-1.474	-1.013

6. Overige gegevens

6.1 (Voorstel)bestemming exploitatiesaldo 2019

	€
Toevoeging aan de Algemene reserve	209.167
Verwachte salariskosten cao 2020 en over 2019	155.000
Extra bekostiging 2019 uit te geven in '20 en '21	261.805
Onttrekking aan bestemmingsreserve (publiek)	30.542
Onttrekking aan bestemmingsreserve (privaat)	12.568
Toevoeging bestemmingsreserve (privaat)	1.264
	584.126

6.2 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

6.3 Treasurybeleid

De stichting belegt overtollige gelden conform het beleggingsstatuut. Zie hiervoor bijlage *Beleggingsstatuut Stichting C.V.O. Culemborg en omgeving*.

Voor het dagelijkse betalingsverkeer worden twee rekening-courant rekeningen aangehouden bij de ABN AMRO-bank. Het saldo op deze rekeningen wordt zoveel mogelijk afgeroomd ter voorkoming van renteverlies en risico.

De overtollige gelden worden aangehouden bij de ABN-AMRO Bank NV op (internet spaar) rekeningen zonder opnamebeperkingen met een zo hoog mogelijke rente.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van
Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs voor Culemborg en Omgeving
Beethovenlaan 1
4102 BM CULEMBORG

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs voor Culemborg en Omgeving te CULEMBORG gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs voor Culemborg en Omgeving op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2019;
- (2) de staat van baten en lasten over 2019; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs voor Culemborg en Omgeving zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

085 - 0200 093

mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres

Bogert 16

5612 LZ Eindhoven

Maarsssen

Bisonspoor 7023

3605 LT Maarsssen

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33

KVK 58941487

BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 18 juni 2020
Wijs Accountants

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarsse
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarsse

Was getekend: Drs. A.A.J. Vogels RA

Kenmerk: 2020.0176.conv

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Bijlagen

Verslag Raad van Toezicht 2019

Rol Raad van Toezicht (RvT)

De RvT is belast met het interne toezicht op het beleid van de bestuurder en op de algemene gang van zaken binnen het KWC. Naast het gevraagd en ongevraagd adviseren van de bestuurder heeft de Raad formele taken bij het benoemen, ontslaan en belonen van de bestuurder en bij het vaststellen van de financiële stuur- en verantwoordingsdocumenten van de stichting, waaronder de begroting en de jaarrekening. De RvT evalueert de kwaliteit van het toezicht aan de hand van de code 'Goede Onderwijsbestuur'. De raad heeft de accountant aangewezen en neemt deel aan de terugkoppeling door de accountant op bestuursverslag en jaarrekening.

Aantal vergaderingen

De RvT heeft in 2019 viermaal vergaderd met de rector/bestuurder. In elke vergadering werd stilgestaan bij belangrijke ontwikkelingen in het onderwijs. Naast de vaste onderwerpen zoals de financiële rapportages, werd uitgebreid stilgestaan bij specifieke thema's zoals strategische personeelsplanning, huisvesting, talentontwikkeling, opvolging van directieleden, en samenwerking met andere onderwijsinstellingen in de regio.

Daarnaast heeft de RvT overleg gevoerd met de accountant om de wettelijke controle 2018 te bespreken, en werden twee gesprekken gevoerd met de bestuurder over haar functioneren. Daarnaast voerde een afvaardiging van de RvT gesprekken met de MR en werd een gezamenlijke avond met de MR georganiseerd om te praten over onderwijskundige en organisatorische ontwikkelingen.

De RvT heeft twee werkbezoeken gebracht: halverwege het jaar over internationalisering, en aan het einde van het jaar over de plannen ten aanzien van de inrichting van het managementteam (conrectoren en directie).

Het KWC werd bezocht door de landelijke commissie Dijkgraaf, die de minister heeft geadviseerd over het bestuurlijk instrumentarium in regio's waar krimp plaatsvindt. Bij de bijeenkomst waren bestuurders en Raden van Toezicht van de grote schoolbesturen in de regio aanwezig. Er werd openhartig gesproken over de dilemma's en knelpunten.

KWC was tevens gastheer van de Onderwijsraad, die een Onderwijsdialoog organiseerde over de vrijheid van onderwijs. De aanwezige leden van de Raad van Toezicht waren zeer onder de indruk van de leerlingen, die middels een debat alle grote thema's rond de vrijheid van onderwijs aansneden.

Werkgeverstaak

De raad heeft in 2018 als werkgever van de bestuurder de cyclus van jaarlijkse personeelsgesprekken, aan de hand van het binnen KWC ontwikkelde en breed gehanteerde format, met de rector voortgezet.

Onderwijskwaliteit

De RvT heeft als belangrijke taak toe te zien op de kwaliteit van het onderwijs. Dat doet de Raad aan de hand van de informatie die de bestuurder verstrekt in de vorm van kwartaalrapportages, uitslagen van enquêtes, eigen analyses van het KWC en inspectierapporten. In het gesprek aan de hand van deze bronnen kan de rector de bevindingen toelichten en verantwoorden en kan de Raad daarover zijn oordeel uitspreken en desgevraagd advies geven aan de bestuurder.

De Raad kan tevreden constateren dat het met de kwaliteit van onderwijs op KWC goed gesteld is. Daarin spreekt de Raad ook zijn waardering uit voor het vele werk dat er wordt gedaan door docenten en medewerkers. Het Strategisch beleidsplan 2020-2024 is door de raad goedgekeurd.

Financiën

De Raad houdt toezicht op de doelmatige besteding van de door het Ministerie aan KWC ter beschikking gestelde middelen. De Raad houdt toezicht door gesprekken met de bestuurder, onder andere aan de hand van kwartaalrapportages. De huidige bestuurder heeft stappen gezet om deze kwartaalrapportage uit te breiden en het inzicht voor de Raad door de tijd heen te vergroten om zo een integraal beeld te kunnen vormen van de organisatie en de resultaten die zij behaalt. De Raad is blij met die ontwikkeling.

De verbetering van de onderwijskwaliteit en een breed aanbod van profielen zijn middelen om het genoemde doel te bereiken, waarbij goed personeel leidend is. De Raad houdt toezicht op de doelmatige inzet van personeel door behandeling van het formatieplan in haar vergadering ten opzichte van de ontwikkeling van leerlingaantallen, de onderwijskundige resultaten per vak, het per kwartaal volgen van de inzet van personeel ten opzichte van het gestelde budget, ziekteverzuim en de ontwikkeling van de loonkosten.

Belangrijke agendapunten waren dit jaar de regelmatige managementrapportages, de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag. De cyclus van rapportages, waarbij tijdig en regelmatig een vooruitblik wordt gegeven, en achteraf wordt getoetst of deze vooruitblik ook klopte, geeft vertrouwen dat de school de financiën goed onder controle heeft. Afwijkingen worden onderbouwd en voorzien van een toelichting. De begroting en het jaarverslag zijn door de raad goedgekeurd.

De uitgebreide managementrapportages die de raad vier keer per jaar ontvangt (MARAP) zijn op verzoek van de raad voorzien van toelichtingen door zowel bestuurder als financieel directeur. Daarin wordt aangegeven welke inkomstenbronnen er zijn, en hoe de middelen worden besteed. Onderwerpen die steeds terugkomen zijn: inzet en kosten personeel, ziekteverzuim, meerjarenonderhoudsplannen, prognoses van leerlingen en de gevolgen voor de inkomsten. De continuïteitsparagraaf kijkt 5 jaar vooruit en er zijn diverse scenario's ontwikkeld die rekening houden met krimp. Investerings zijn in lijn met de afspraken uit het strategisch plan.

Onderwijsvernieuwing

In 2017 is het KWC gestart met een nieuwe vorm van onderwijs: Agora. Een dergelijke vernieuwing is risicovol, en leidt ook binnen de school tot debat. De RvT heeft het plan voor Agora destijds goedgekeurd, omdat deze kleinschalig begon en werd begeleid door ervaren onderwijzers met een lange staat van dienst. Ook de begeleiding vanuit de school in Roermond, waar inmiddels enkele jaren ervaring is opgebouwd, werd door KWC actief omarmd.

Het concept slaat aan bij ouders en leerlingen, en de groei is boven verwachting. In 2018 is een klas gestart in samenwerking met het primair onderwijs CPOB en de RvT ziet dit als een positieve ontwikkeling. Het blijft van belang om de samenhang met de overige afdelingen binnen het KWC te vergroten.

Toekomst

Na invoering van de nieuwe managementstructuur begin 2017, is twee jaar ervaring opgedaan. Het voltallige managementteam heeft met de RvT besproken wat de ervaringen tot nu toe zijn, en welke aanpassingen gedaan kunnen worden, ook in het licht van opvolging van teamleden die binnen afzienbare termijn met pensioen gaan. De ontwikkelingen worden door de Raad nauwgezet gevolgd. Ook in de gesprekken met de MR is het thema meerdere keren besproken.

In 2019 zijn verkennende gesprekken gevoerd door de bestuurder, in aanwezigheid van enkele RvT-leden, over de huisvestingssituatie.

De gemeente Culemborg heeft aangegeven te willen investeren in duurzamer schoolgebouwen, Een deel van het KWC is ook met aanzienlijke verbouwing niet te verduurzamen. Diverse scenario's zijn verkend, waarbij het uitgangspunt is dat de gemeente zorgdraagt voor passende huisvesting. Nieuwbouw kan wel leiden tot versnelde afschrijving van enkele investeringen uit het verleden en nieuwe investeringen in inrichting.

Omdat de bekostiging van de school voor het grootste deel afhangt van de leerlingenaantallen, worden de prognoses regelmatig besproken. Groei is geen doel op zich, en we constateren dat de prognoses in de afgelopen 8 jaar steeds zijn overtroffen. De bestuurder heeft in de afgelopen jaren bij veranderingen in de managementstructuur, rekening gehouden met toekomstige krimp. De gevolgen lijken daarmee mee te vallen.

Het KWC heeft onder leiding van de bestuurder in de afgelopen jaren gebouwd aan samenwerkingsverbanden met een breed scala van partijen. In 2018 zijn de gesprekken met het CPOB (primair onderwijs) en Lek & Linge geïntensiveerd. Met het CPOB is een meerjarige samenwerkingsovereenkomst gesloten, waarbinnen op een gecontroleerde wijze verkend wordt op welke terreinen verder kan worden samengewerkt ten behoeve van de kwaliteit en toegankelijkheid van het onderwijs.

Rooster van aftreden leden Raad van Toezicht

Naam Lid RvT	Datum benoeming	Datum herbenoeming	Termijn	Datum aftreden
Reinout van Brakel	01-02-2012	01-02-2016	Tweede	01-02-2020
Hans van Dijk	01-10-2018	01-10-2022	Eerste	01-10-2026
Marien Borgstein	01-02-2016	01-02-2020	Eerste	01-02-2024
Erica Wits	01-02-2018	01-02-2022	Eerste	01-02-2026
Jan Schuitemaker	01-09-2012	01-09-2016	Tweede	01-09-2020

Aan het lidmaatschap van de Raad van Toezicht is een vrijwilligersvergoeding verbonden van € 750,- per jaar.

Hoofd- en nevenfuncties bestuursleden en Raad van Toezicht

Lid Raad van Toezicht	Hoofd functie	Nevenfunctie(s)
Reinout van Brakel Voorzitter en portefeuille onderwijs	VSNU, Domeinleider	<ul style="list-style-type: none"> Voorzitter Steunstichting PCI
Hans van Dijk Financiën	ABN Amro Mees Pierson, Senior Private Banker	<ul style="list-style-type: none"> Voorzitter Onderlinge Verzekeringen Schalkwijk/Jutphaas Agrarisch Ondernemer

Lid Raad van Toezicht	Hoofdfunctie	Nevenfunctie(s)
Marien Borgstein Communicatie en Identiteit	Regio Rivierenland, Procesmanager en coördinator Agribusiness	<ul style="list-style-type: none"> • Penningmeester buurtpanel gemeente Culemborg • Burgercoöperatie 'de Fruitmotor'
Erica Wits Juridische aangelegenheden	Sprengers Advocaten, Partner	
Jan Schuitemaker Personeel	Fontys Hogeschool, docent The Careercoach, eigenaar, talentanalist.	<ul style="list-style-type: none"> • Bestuurslid CMI, (certificeringsorganisatie voor Loopbaanadviseurs), portefeuille marketing.

Jaarverslag MR KWC 2018-2019

Jaarplanning

De MR van het KWC bestaat uit een personeelsgeleding van 8 personen, een oudergeleding van 4 personen en een leerlinggeleding van 4 personen

- De voltallige MR is afgelopen jaar 2018-2019 vijf keer bijeengekomen.
- De personeelsgeleding (PMR) is daarnaast zes keer bijeengekomen samen met de rector.
- De personeelsgeleding (PMR) heeft nog zes bijeenkomsten zonder de rector gehad.
- Er is twee keer een bijeenkomst geweest met Raad van Toezicht. Een keer met alleen de voorzitter en secretaris van beide geledingen, en een keer met een groot aantal leden en met leden van de directie.

Samenstelling 2018-2019

Personeelsgeleding: Adriana Boeschoten, Janneke Borst (secr), Anke Copier, Jasmijn Hijmans, Gertjan Kant, Claudien Lucas, Simone van den Oetelaar, Tjalling Smittenberg (voorzitter)

Oudergeleding: André Calis, Heleen van Florestein,
 Tot maart 2019: Thomas Loudon, Leontien Kragten
 Vanaf april 2019: Linda Torenvlied, Marcel Vernooij

Leerlinggeleding: Thirza van Esch, Job Slothouwer, Dominique Stoeten, Celina van Went

Financiën

De MR is door middel van vier Managementsrapportages (MaRap) geïnformeerd over de tussentijdse voortgang. Naast financiën is er ook aandacht aan personeelsverloop, verzuim, etc. besteed.

Aan de MR is de begroting voor advies voorgelegd. De MR heeft geadviseerd om in komende begrotingen een toelichting te geven op de belangrijkste wijzigingen/afwijkingen in de begroting t.o.v. voorgaande jaren (bijv. hoger dan € 10.000 of 10%). De MR heeft ook geadviseerd om keuzes zoals gemaakt in het jaarplan in de begroting (toelichting) zichtbaar te maken. Verder zijn er op de begroting geen aanvullende adviezen gegeven. De MR heeft het jaarverslag ontvangen en besproken. Hier zijn geen bijzonderheden bij geconstateerd.

Personeel

Met de directie is, ook in een werkgroep van de PMR, gesproken over de uitwerking van de cao-ontwikkeltijd (50 uur) in de formatie.

Vanwege de parallel lopende oriëntatie op een nieuwe onderwijsstructuur op het KWC (plan Toekomst van het KWC) met mogelijke implicaties op de normjaartaak, is er in overleg voor gekozen de CAO-maatregel voor alleen het schooljaar 1920 vast te leggen. Door gebruik te maken van een aantal kleine maatregelen is er voor iedere docent ruimte gecreëerd in de normjaartaak. Het betreft echter geen structurele maatregelen, en hier moet het komende schooljaar dan ook verder over gesproken worden.

Het gevolg is onder meer een kleine aanpassing in het taakbeleid geweest (aanpassing invaluren), welke door de MR is goedgekeurd. Een grote evaluatie en mogelijke aanpassingen van het taakbeleid is pas goed mogelijk als het plan "Toekomst van het KWC" nader is uitgewerkt en duidelijk is welke invloed dit zal hebben op het taakbeleid. Het taakbeleid komt in een komend schooljaar dus zeker op de agenda terug. Het formatieplan en bijbehorende lessentabellen en taakurenlijst zijn aan de PMR voorgelegd.

Na enkele verduidelijkingen en kleine wijzigingen is instemming op het formatieplan verleend. De werkwijze om de wijzigingen in de lessentabellen eerder in het schooljaar te voeren, in plaats van als onderdeel van het formatieplan, werkt positief en willen we zeker continueren.

Een belangrijke aanbeveling blijft om de toedeling van taken en bijbehorende uurvergoeding eerder in het jaar op transparante wijze te communiceren, en zeker daar waar er vacatures ontstaan op grotere taken deze door middel van een bekendmaking/sollicitatie onder de aandacht te brengen.

Onderwijs

In dit schooljaar heeft, naast de gesprekken met de rector, ook een aantal gesprekken met conrectoren op de agenda gestaan. Hierbij is de (P)MR geïnformeerd over de voortgang van lopende processen. Onder meer de voortgang bij Agora, samenwerking Rivor, invoering passend onderwijs en de start van het KWC als Opleidingsschool zijn met de betrokken conrector besproken. Het schoolondersteuningsplan is besproken, met daarbij de complimenten voor de volledigheid en leesbaarheid van het document. Bij de vakantieregeling schooljaar 1920 is als belangrijke advies gegeven om 4 mei niet als losse lesdag in te plannen, maar onderdeel te laten zijn van de volledige meivakantie. Op de schoolgids was in eerste instantie een lijst aan op-en aanmerkingen. Na aanpassing is dit stuk middels een schriftelijke stemming goedgekeurd. Nadrukkelijk geadviseerd wordt dit document al in mei in concept af te hebben. Tot slot zijn de examenreglementen herzien en voor zover mogelijk samengevoegd. Op de nieuwe reglementen is instemming verleend. Tevens is de procedure totstandkoming PTA's besproken. Instemming op de PTA's volgt pas in september komend schooljaar. Met betrekking tot het plan "Toekomst van het KWC" kwam tijdens de ontmoeting tussen MR, RvT en directie naar voren dat er, wat MR en RvT betrof, nog geen eenduidige communicatie vanuit de directie was over nut en noodzaak van aanpassingen in de lesorganisatie, en ook dat er te weinig gesprek was geweest met de medewerkers van het KWC. Het advies is dan ook gegeven hier in het komende schooljaar in breed verband het gesprek over aan te gaan.

Scholing & Cursussen

Er is in dit schooljaar geen gezamenlijke scholing geweest. Wel hebben enkele PMR-leden een scholing over formatieplan, taakuren en de cao-afspraken ontwikkeltijd bijgewoond

Statuten en Reglementen

Het MR-statuut, reglement en het huishoudelijke reglement zijn gecontroleerd. Op het huishoudelijke regelement zijn enkel kleine wijzigingen zoals de samenstelling van de MR gewijzigd.

Gegevens over de rechtspersoon

Naam Instelling	:	Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs voor Culemborg en omgeving
Adres	:	Beethovenlaan 1
Postadres	:	Postbus 7
Postcode/Plaats	:	4100 AA Culemborg
Telefoon	:	0345-639050
Fax	:	0345-639059
E-mail	:	info@kwc-culemborg.nl
Internetsite	:	www.kwc-culemborg.nl
Bestuursnummer	:	40716
Contactpersoon	:	N. Blok
Telefoon	:	0345-639050
E-mail	:	bkn@kwc-culemborg.nl
Brinnummer	:	19QA

Beleggingsstatuut Stichting C.V.O. Culemborg en omgeving

Artikel 1 Doelstelling

Doelstelling van het beleggingsstatuut is het realiseren van een zo hoog mogelijk rendement van de activiteiten die zich richten op het beheer, besturen en bewaken van financiële stromen binnen de geformuleerde randvoorwaarden ter beperking van risico's

Artikel 2 Uitgangspunten

- 2.1 De volgende risico's worden uitgesloten/geminimaliseerd: debiteurenrisico, hoofdsomrisico en renterisico.
- 2.2 De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van een liquiditeitsprognose voor een periode van tenminste 5 jaar.
- 2.3 De liquiditeitsprognose wordt regelmatig geactualiseerd en minimaal een keer per jaar ter goedkeuring aan het bestuur voorgelegd.
- 2.4 Voor private gelden wordt ook dit statuut toegepast.

Artikel 3 Beleggingen

- 3.1 Als geldnemer in Nederland en de EU komen uitsluitend in aanmerking financiële instellingen met een goede kredietwaardigheid blijkend uit minimaal een A-rating; rechtspersonen in Nederland en de EU aan wier papier de solvabiliteitsvrije status is toegekend; (staatsobligaties).
- 3.2 Gelden worden uitsluitend belegd in deposito's, spaarrekeningen, (staats)obligaties en garantieproducten.
- 3.3 Gelden worden uitsluitend in waardepapieren gewaardeerd in euro's.
- 3.4 Ter beperking van renterisico's wordt gestreefd om met zekere regelmaat gelden te laten vrijvallen.
- 3.5 Voor beleggingen op korte termijn (tot 2 jaar) wordt gestreefd naar een gemiddelde renteopbrengst die niet lager is dan het driemaands euribortarief. Voor beleggingen op lange termijn wordt tenminste gestreefd naar een gelijk rendement op staatsleningen met een overeenkomstige looptijd.
- 3.6 De beleggingsportefeuille wordt door de directie regelmatig, doch minimaal 1 maal per jaar in relatie tot de dan geldende vaste rentestructuur bezien en aan het bestuur voorgelegd.

Afhankelijk van de visie op de toekomst ter zake de rente zal door de directie/ bestuur worden vastgesteld hoe en of vrijgevallen beleggingen zullen worden herbelegd.

- 3.7 De directie is verantwoordelijk voor het cash-management. Dit houdt in dat grote overschotten/tekorten op de rekening-courant moeten worden vermeden.

Artikel 4 Specificering van risico's

- 4.1 Speculatieve beleggingen zijn uitgesloten.
- 4.2 Het renterisico is de mate van gevoeligheid rekening houdend met de gemiddelde looptijd, ten opzichte van de marktrente van een gelijkdurende staatslening. Dit risico moet zoveel mogelijk worden beperkt door middel van de keuze van het looptijdenbeleid van de beleggingen.

Artikel 5 Limieten en bevoegdheden

- 5.1 Er wordt niet meer belegd in obligaties en garantiefondsen dan 50% van de algemene reserve uit overheidsmiddelen.
- 5.2 Het maximumbedrag van de te beleggen gelden door de directie bedraagt per transactie € 100.000. Voor grotere bedragen dient het bestuur goedkeuring te verlenen.
- 5.3 Voor beleggingen op korte termijn (deposito's e.d.) wordt bij voorkeur minimaal bij twee banken telefonische offerte gevraagd.
- 5.4 De werkelijke kasstroom wordt elk halfjaar vergeleken met de prognose die een periode van 5 jaar beslaat.
- 5.5 In het jaarverslag verantwoordt het bestuur het beleid met betrekking tot de vastgelegde publieke middelen.

Artikel 6 Aanvaardbare beleggingscategorieën zijn:

Deposito's	Alleen bij instellingen in Nederland of EU met minimaal een A-rating.
Spaarrekeningen	Alleen bij instellingen in Nederland of EU met minimaal een A-rating.
Staatsobligaties	Alleen bij instellingen in Nederland of EU met minimaal een A-rating.
Garantiefondsen	Alleen bij instellingen in Nederland of EU met minimaal een A-rating.